

Lokalne vesti.

V nedeljo dopoldne, dne 12. t. m. se je preselil iz našega mesta v Cleveland, O. Mr. Pavel Schneller, predsednik K. S. K. J. sledeč svoji družini, ki je odpotovala tjakaj že pred dvema tednoma. Schnellerjeva obitelj bode živela sedaj za stalno v naši slovenski ameriški metropoli, v Clevelandu, O. kjer ima svoje ožje sorodnike.

Mr. Schneller, dasiravno je živel v Chicagu samo dve leti, si je pridobil med domačini in tudi Amerikanci veliko število prijateljev, ki ga bodo gotovo vsi pogrešali. Vsakdo je čislal njegovo odkritosrčnost, prijaznost in moč.

Njegovi ožji prijatelji so mu priredili na predvečer, ali dne 11. t. m. v prostorih rojaka Martin Nemanicha odhodnico, kjer se je slišalo marsikako lepo besedo iz ust udeležencev, bodisi naših rojakov, ali Američanov. Sobratu predsedniku P. Schnellerju želimo v novi naselbini kar največ uspeha in sreče!

Slovensko mladeniško samostojno podp. društvo "Danica" je sklenilo na svoji mesečni seji meseca julija t. l., da se usmili revnih in srčno potrlih vdov in sirot v starem kraju. V ta namen priredi gledališko predstavo "Sin" s plesom v nedeljo, 26. novembra, v Narodni Dvorani na 18. St. in Racine Ave., začetek ob pol tretji uri popoldne. Kolikor denarja se bo sprejelo v to korist na ta dan, bo vložen na kako nacionalno banko tukaj v Chicagu v poseben sklad in bo toliko časa vložen, dokler ne bo društvo sigurno, da bo prišel denar med naše uboge rojake* tam na oni strani. Zatoj vabimo vse Slovence in Slovenke, da na ta dan pokažejo svojo radodarnost in da se udeležijo kolikor morejo v najlepšem številu. Za dobro postrežbo bo skrbel odbor. Vstopnice lahko kupite od sledečih: J. Košiček, 1809 S. Racine Ave., M. Nemanich, 1900 W. 22. Street; F. Mravljia, 1908 S. 56. Ave., Cicero. Frank Kosmač, tajnik, 1804 W. 22. St.

V političnih krogih našega mesta se govori, da bode v kratkem imenovan postarjem mesta Chicago, sedanji privatni tajnik predsednika Wilsona, — Josip Tamuly. Za to imenovanje se o sobito poteguje naš senator Lewis. Zopet drugi pa zatrjujejo, da je bila postarska služba na ponudbo bivšemu guvernerju države Ill. Ed. F. Dunne. Mr. Dunne se še ni odločil, jeli bo prevzel to službo ali ne?

V malo katerem mestu Zedinjenih držav se izda za zgradbo novih poslopjij toliko, kakor v Chicagu. Poroča se, da se je izdalo letos meseca oktobra v to svrho \$11,408,300, ali za \$5,000,000 več kot v oktobru minulega leta. Ponajveč se gradi v dolgem delu mesta visoka trgovska poslopja. Skupno se potroši v Chicagu na leto do \$100,000,000 za nove stavbe.

Mestni zdravstveni komisar Dr. Robertson je izdal v vseh ehikaskih listih oklice na ljudstvo, da naj se zelo pazi pred pljučnico. Minuli petek, dne 10. t. m. je umrlo v našem mestu za to boleznijo 14 oseb; skupno umre v Chicagu sleherni leto za pljučnico približno 3600, ali povprečno 10 oseb na dan. Pljučnico se dobi kaj lahko že doma, če je peč preveč zakurjena, ali če se stanovanje zadosti ne zrači.

Vsled visoke druginje se je minuli teden ustrelil na 5801 So. Carpenter St. stanujoči grocer Andrej Lindberg. Ker se je cena vsemu blagu zadnji čas zelo podražila, je izgubil vsled tega

mnogo svojih odjemalcev; poleg tega je prišel tudi ob večjo svoto, ker je stavil pri volitvah na Hughesa.

Ameriške vesti.

Elektoralno glasovanje za predsednika.

Dne 11. t. m. so priobčili ehikaski listi sledečo tabelico o elektoralnem glasovanju, pri kojem je dobil dosedanji predsednik Woodrow Wilson 272 glasov, Hughes pa 235. Dvomljivih glasov je ostalo še 24. Dosedanji predsednik W. Wilson je dobil torej 6 glasov več, kakor potrebno, ker za izvolitev je zadostovalo 266 elektoralnih glasov (nadpolovična večina od 531). Elektoralni glasovi so razdeljeni sledeče:

Države:	Wils.	Hugh.	Dvom.
Alabama	12	—	—
Arizona	3	—	—
Arkansas	9	—	—
California	13	—	—
Colorado	6	—	—
Connecticut	—	7	—
Delaware	—	3	—
Florida	6	—	—
Georgia	14	—	—
Idaho	4	—	—
Illinois	—	29	—
Indiana	—	15	—
Iowa	—	13	—
Kansas	10	—	—
Kentucky	13	—	—
Louisiana	10	—	—
Maine	—	6	—
Maryland	8	—	—
Massachusetts	—	18	—
Michigan	—	15	—
Minnesota	—	12	—
Mississippi	10	—	—
Missouri	18	—	—
Montana	4	—	—
Nebraska	8	—	—
Nevada	3	—	—
N. Hampshire	—	4	—
New Jersey	—	14	—
New Mexico	3	—	—
New York	—	45	—
N. Carolina	12	—	—
N. Dakota	5	—	—
Ohio	24	—	—
Oklahoma	10	—	—
Oregon	—	5	—
Pennsylvania	—	38	—
Rhode Island	—	5	—
S. Carolina	9	—	—
S. Dakota	—	5	—
Tennessee	12	—	—
Texas	20	—	—
Utah	4	—	—
Vermont	—	4	—
Virginia	12	—	—
Washington	7	—	—
W. Virginia	—	8	—
Wisconsin	—	13	—
Wyoming	3	—	—
Skupaj	272	235	24

Ljudsko glasovanje za predsednika.

New York, N. Y., 13. novembra. V kolikor se je zamoglo dosedaj dognati, je bilo pri zadnjih volitvah oddanih za predsednika Wilsona 403,312 več ljudskih (popularnih) glasov, kakor pa za Charles E. Hughesa. Ljudstvo je glasovalo po raznih državah sledeče:

Države:	Wilson:	Hughes:
Alabama	89,000	30,000
Arizona	29,641	19,363
Arkansas	85,000	37,000
California	466,269	462,838
Colorado	158,257	95,716
Connecticut	99,687	106,378
Delaware	26,111	27,909
Florida	60,000	12,000
Georgia	109,200	28,000
Idaho	68,000	54,000
Illinois	869,152	1,044,608
Indiana	333,466	339,437
Iowa	215,918	279,085
Kansas	315,000	277,000
Kentucky	219,000	193,000

Zmaga demokratske stranke. - Wilson izvoljen.

K PREDSEDNIŠKIM VOLITVAM.

Marsikdo, ki je prvi in drugi dan po predsedniških volitvah mislil, da je zmagal republikanski kandidat Hughes, maje danes z glavo in se čudi, ker se pripisuje sedaj zmago dosedanjemu demokratskem predsedniku Woodrow Wilsonu. Woodrow Wilson in dosedanji podpredsednik Thomas R.

Marshall sta dobila 272 elektoralnih glasov, ali za 6 glasov več, kakor je potrebno. Na tej strani priobčujemo tudi tabele, koliko elektoralnih glasov je bilo oddanih v vsaki državi za Wilsona in Hughesa, tako tudi tabelico o ljudskem glasovanju. Te tabele niso še zanesljive, ali uradno potrjene; soditi se le sme, da je zmaga na demokratski stranki.

Louisiana	68,000	9,000
Maine	64,148	69,491
Maryland	133,211	113,773
Massachusetts	247,327	268,361
Michigan	237,114	308,122
Minnesota	176,577	177,285
Mississippi	91,000	5,000
Missouri	376,000	345,000
Montana	80,927	54,698
Nebraska	98,323	75,081
Nevada	12,448	9,842
N. Hampshire	42,905	42,723
New Jersey	209,332	264,320
N. Mexico	34,545	33,251
New York	756,010	863,987
N. Carolina	158,000	110,000
N. Dakota	54,449	52,831
Ohio	578,000	496,720
Oklahoma	140,000	110,000
Oregon	116,550	123,570
Pennsylvania	510,747	695,734
Rhode Island	39,353	44,159
So. Carolina	68,000	1,500
So. Dakota	45,440	50,892
Tennessee	138,647	97,553
Texas	228,000	58,000
Utah	77,381	48,943
Vermont	21,832	38,254
Virginia	60,107	21,132
Washington	197,000	183,000
W. Virginia	139,013	141,432
Wisconsin	194,000	220,000
Wyoming	25,617	19,998
Skupaj	8,563,713	8,160,401

Visoka volilna stava.

New York, N. Y., 12. nov. — Znani mehiški kapitalist Ed. L. Doheny, živeč v Los Angeles, Cal., se je danes odpeljal iz New Yorka povsem zadovoljen in srečen, ker je dobil svojo stavo na Wilsona v znesku pol milijona dolarjev. V politični zgodovini Zedinjenih držav ni še nihče kot posameznik toliko stavil pri kaki predsedniški volitvi. Ko so ga vprašali, kaj bi počel, če bi Hughes zmagal, se je Doheny izrazil, da bi bila ta izguba zanj le malenkost.

Štiri nove države postale suhe. Sedaj je v Zedinjenih državah že 24 držav, ki so postale splošno suhe. Pri zadnjih volitvah so zmagali suhači v Michiganu, South Dakoti, Nebraski in Montani. Pri staši in pridigarji prohibicije preokujejo, da bodo vse naše države čez 8 let suhe.

Minnesota za Hughesa. St. Paul, Minn., 12. novembra. Poročila o izidu predsedniških volitev se danes glasijo, da je dobil Hughes 178,808 glasov. Wilson pa 178,548 glasov, torej je samo za 260 glasov razlike. Iz raznih volilnih okrajev se ni uradnega poročila o volitvi, to pa radi tega, ker vojaki, živeči na mehiški meji, niso vpisali svojih glasovnic.

Ženska izvoljena v kongresno zbornico.

Missoula, Mont., 12. novembra. Miss Jeanete Rankin dobiva od vseh strani Zedinjenih držav mnogobrojne čestitke, ker je bila pri zadnjih volitvah izvoljena z veliko večino glasov v kongresno zbornico v Washingtonu. D. C. Dosedaj še ni doletela ta čast nobene ženske v zgodovini Zedinjenih držav.

Posledica Wilsonove izvolitve.

Mobile, Ala., 12. novembra. Ko je čital danes zvezni sodnik H. T. Toulmin novice o zmagi predsednika Wilsona, je postal tako razburjen, da se je zgrudil mrtev na tla, zadet od srčne kapi. Pokojni sodnik je bil strasten republikanec.

Slepec, izvoljen zastopnikom v zakonodaji.

Keokuk, Iowa, 12. novembra. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen v legislaturo ali zakonodajo države Iowa Frank O. Ertle, ki je popolnoma slep. Ertle je pristal republikanske stranke.

Da se je letos predsedniška volitev tako zakasnela, se pripisuje dejstvu, ker je volilo po pošti tudi več tisoč vojakov, taborečih v Mehiki in na mehiški meji. Država California ima tam 460 vojakov, N. H. 1375, Minn. 4000, N. Mexico 1109, Oreg. 256 in W. Va. 1058. V teh državah se ni zamoglo zaključiti izida volitev toliko časa vsled tega, ker niso došle še vse glasovnice na svoja mesta.

Nepravilna volitev.

Fargo, N. D., 12. novembra. Načelnik Narodne republikanske državne stranke Wm. Lemke poroča, da so se vršile v več okrajih države N. Dakota pri zadnjih volitvah nepravilnosti in goljufije. Na podlagi tega se bo uvedlo še enkrat uradno štetje vseh glasovnic in stroga preiskava od strani sodnije.

Uradno štetje glasovnic v Californiji.

San Francisco, Cal., 12. nov. — Jutri se prične v naši državi uradno štetje glasov, oddanih pri zadnjih volitvah. Dosedaj nanjka poročila o izidu volitev še iz 17 raznih volilnih okrajev. Wilson je dobil do danes v tej državi 466,106 glasov. Hughes pa 462,828. Vse kaže na to, da bode padla končna zmaga na Wilsonovo stran.

Inozemske vesti.

Hudi boji ob Somme.

London, Anglija, 12. nov. — Huda bitka, ki se je vršila zadnje dni za zopetno posest vasi Sailly-Sallisel, severno od reke Somme, se je zaključila danes s popolno zmago Francozov. Bojevanje je trajalo vso noč; pri tem so morali Nemci prepustiti Francozom vse svoje pozicije v tej vasi in okolici. Francosko vojno ministrstvo poroča, da so imeli v tem spopadu Nemci številno mrtvih žrtev; poleg tega se je odvedlo v vojno in jettništvo nad 200 nemških bojevnikov.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, Francija, 12. nov. — O zavzetju vasi Sailly-Sallisel na sommenskem bojišču se poroča danes uradno sledeče:

"Z današnjim dnem je padla znana strateška pozicija vasi Sailly-Sallisel zopet nam v roke. Tamošnje bojišče krije številno trupel nemških vojakov; odvedli smo v vojno ujetništvo 7 častnikov in 220 nemških vojakov; tudi smo zaplenili pri tem spopadu 8 strojnih pušk."

V večeršnjem uradnem poročilu se zatrjuje, da so skušali Nemci napasti francoske järke južno od Bernya; ti napadi so bili pa končno odbiti vsled uspešne akcije francoske artilerije. Hudi, brez spešni artilerijski dvoboji so se vršile zadnje dni tudi pri Ablaincourtu in Gommecourtu. Včeraj je francoski vojaški letalec Hearniaux spravljal na tla že 20. sovražni aeroplan na sommenskem bojišču, avijatik Doulin pa devetega na istočni strani Peronne.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, Nemčija, 12. nov. — Iz glavnega zapadnega vojnega stana se poroča o ponovnih hudih hudih artilerijskih spopadih ob reki Somme. Pri Sailly-Salliselu se vrši hud boj med našo in sovražno infanterijo. Na obeh straneh Ablaincourtu je naša artilerija ustavila prodiranje sovražnih vrst.

Z galske fronte.

Berlin, Nemčija, 12. nov. — Včeraj so Rusi skušali z vso silo napasti avstrijske in nemške pozicije ob reki Narajuvki, južnoistočno od Lvova. Ta načrt se jim pa vendarle ni ponesrečil. Naša armada je potisnila tudi pri Krasnojarsku sovražnika nazaj, ko je zaman skušal dospeti do naše bojne vrste. V bližini Dolne Lipnice in Svistelnika je naša artilerija uspešno obstreljevala sovražne zakope; boj je trajal ves dan in se je končal z našo zmago.

Nemškemu feldmaršalu von Hindenburgu se je včeraj posrečilo zavzeti ruske pozicije med Brzezanijem in Haličem na južni strani Lvova in s tem ustaviti sovražniku pot do nameravanega cilja.

Centralno zavezniške čete so imele minuli teden lepe uspehe v Voliniji ob reki Stokhod. Ondi se je moral sovražnik umakniti iz svojih močnega utrjenih strelskih jarkov.

Napad na italijansko mesto.

Dunaj, Avstrija, 12. nov. — Včerajšnje uradno vojno poročilo se glasi, da je več avstrijskih povodnih letalnih strojev napadlo italijansko mesto Padovo, ki je oddaljena 22 milj od Benetk. Avstrijski letalci so spuščali številne bombe na tamošnjo glavno vojašnico, železniško postajo in infanterijsko barake, kar je povzročilo losti škode vsled ognja. Naši stroji so se vrnili končno vsi nepoškodovani preko meje nazaj.

Rumunski general padel.

London, Anglija, 12. nov. — Kakor se po brezičnem brzjavu senkaj iz Bukreša poroča, je rumunski general Dragalina podlegel za ranami, dobljenimi v vojni. General Dragalina je zapovedoval prvi rumunski armadi.

Boji na Rumunskem.

London, Anglija, 12. novembra. Skupna rumunska armada je s pomočjo Rusov pričela z novo ofenzivo, da ustavi prodiranje nemškega generala von Falkenhayna na celi sedmograški fronti. Danes so imele rumunske in ruske čete v tem pogledu še dosti uspeha.

Na severni rumunski meji se je armada centralnih zaveznikov zadnji teden precej daleč naprej pomaknila; vendar se je to prodiranje za sedaj za definitivno z silo ustavilo.

Dopisi in društvene vesti.

Iz urada društva "Marije Čisteje".
Spočetja, št. 80 K. S. K. J.
So. Chicago, Ill.

S tem se v imenu celega našega društva lepo zahvaljujem našim cenj. igralcem, ki so pri naši zadnji veselici, ali igri tako častno nastopile in vrlje prišle svoje vloge, da je prireditev povoljno izpadel. Upamo, da nas bodo te igralke v kratkem zopet s kakšno igravo razveselile. Nikakor bi ne bilo prav, če bi človek ne izrazil javne pohvale o naših vrljih slovenskih dekletih iz So. Chicago. Ponosne smo nanje, ker veljajo brez izjeme vse za krasotice in dobre članice društva. To so zopet pokazale, kakor zgoraj omenjeno pri zadnji igri; poleg tega so vse zastonj igralce; niti vstopnine niso imele proste. Torej še enkrat srčno hvala vsem!

Dalje naznanjam, da priredimo okusno "Puranovo večerjo" v prid društvene blaginje dne 30. nov. t. l. v Medoshevi dvorani (95. cesta in Ewing Ave.). Vsaka oseba plača za vstopnino z večerjo vred 50c. Začetek ob 2 uri pop., puranova gostija pa točno od 7 uri zvečer. Po večerji sledi prosta zabava in ples pozno v noč.

Toraj, cenj. sestre! Vdeležite se v obilnem številu te prireditve. V to svrhu kličem vsem skupaj: Na veselo svidenje na Zahvalni dan! S sestro, ndanim pozdravom,
A. Gorenc, I. taj.

Iz urada društva Sv. Ane, št. 127
K. S. K. J., Waukegan, Ill.

Tem potom prošim vse članice našega društva, katere se niste izročile starih certifikatov (testamentov), da to storite do prihodnje seje, ki se vrši dne 26. novembra t. l. Prišeste jih na to sejo, katera članica ne more priti na sejo, naj mi certifikat pošlje na dom pred sejo, ker po seji jih bom skupno poslala glavnemu tajniku Jednote v zameno za nove.

Znano je že vsem, da je naš sobrat glavni tajnik zadnjice izdal opomin v našem glasilu, da morajo biti cert. v gl. uradu do konca leta, ker po novem letu se bo računalo po 50c za vsako premembno certifikata. Prosim torej članice, ki si hočejo prihraniti tih 50 centov, naj mi pravočasno izročijo in pošljejo svoje certifikate, da ne bo potem morda kakšne situosti. S sestrskim pozdravom.

Mary Petkovšek, taj.
1101 Prescott Ave.,
North Chicago, Ill.

Naznanilo

Naznanja se, da bo društvo sv. Genovefe, št. 108 K. S. K. J., Joliet, Ill. te dni obhajalo 10letnico svojega obstanka. V ta namen bo priredilo veliko plesno veselico v soboto, dne 25. novembra t. l. zvečer v Sternovi dvorani.

Zatorej se vabijo najljubše vse slavna društva v Jolietu in okolici in vsi drugi, da se kar največ mogoče v obilnem številu vdeležijo te redke slavnosti. Za razna okrepčila in zabavo bo vse dobro preskrbljeno. Čisti dobiček te veselice je namenjen v korist društvenim potrebam in v pomoč bolnim članicam.

Sklenjeno je bilo pri zadnji seji, da bo dobila članica, katera največ vstopne za to veselico proda, primerno darilo, ako se o pravem času izkaže z gotovo svoto.

Tudi je bilo sklenjeno, da bomo imeli skupno sv. obhajilo dne 3. decembra t. l. pri osmi sv. maši. Dolžnost nas je vseh, da se vdeležimo v polnem številu, posebno se radi tega, ker se bo ravno obhajala 10letnica društva. Gori navedeno nedeljo (3. decembra), če bo tudi darovala sv. maša za žive in mrtve članice društva sv. Genovefe. In ravno isto nedeljo imamo tudi glavno letno sejo in volitev odbora za l. 1917.

Prošene so torej cenj. članice, da pridete na to sejo ob pravem času vse brez izjeme, ali mnogoštevilno. Ako bode katera od te seje izostala, zapade gotovi kazni, kakor po navadi.

Nadalje se s tem zahvaljujem g. Anton Nemanicu st. za njegov trud in naklonjenost napram našemu društvu, ker je nam brezplačno preskrbel "avto" o priliki slavnosti srebrnega jubileja naše domače slovenske cerkve. In enako zahvalo izrekam tudi g. Stankotu Bječki, ker nas je ta dan vozil s svojim krasnim avtomobilom.

Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J., posebno pa članicam društva sv. Genovefe, št. 108 K. S. K. J.

Marija Šetina, preds.

NAZNANILO.

S tem se uljudno naznanja vsem članom društva sv. Jožefa, št. 53 K. S. K. J. in društva Marija Pomagaj, št. 79 K. S. K. J. v Waukegan, Ill., da se bo vršila v nedeljo, dne 19. novembra ob 7. uri zvečer skupna izvanredna seja.

Na tej seji je na dnevnem redu neka, jako važna zadeva, vsled česar bi bilo želeli, da se te seje člani obeh gori navedenih društev udeležijo polnoštevilno.

S sobratskim pozdravom,

John Petkovšek,

tajnik dr. sv. Jožefa, št. 53.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom društva sv. Jan Krstin, št. 143 K. S. K. J., Joliet, Ill., da je društvo sklenilo pri zadnji radni seji, da se seje zopet od sedaj naprej vršijo vsako tretjo nedeljo in ne tretji torek kakor je bilo v navadi do sedaj.

Zatorej upam, da bode te vpoštevali to naznanilo in se udeležili prihodnje redne seje, ki se bode vršila v nedeljo, dne 19. nov. 1916 od drugi (2) uri popoldne.

Dolžnost je vsakega člana, da se vdeležijo te seje.

S sobratskim pozdravom na vse članice in članice K. S. K. Jednote

Steve G. Vertin, tajnik.

Bridgeport, O.

Cenjeni sobrat urednik:—
Ker že dolgo ni bilo nobenih vesti iz naše naselbine v našem vrljem glasilu, zatorej sem se nameril nekoliko sporočiti o razmerah ki vladajo tukaj sedaj.

Kar se tiče delavskih razmer, je bolj slabo, ker zadnji čas večina tukajšnih premogorov obratuje komaj polovico časa; vsled tega imamo počitnice dovolj; kateri imajo veselje do lova, se kratkočasijo z lovsko srečo in marsikateri dolgočuhneš je zadnji čas postal žrtev lovaželnih premogarjev, teh je tudi Slovencev lepo število.

Kar nas pa ne zna puške sukati, pa razmotrivamo sedanjo svetovno zmešnjavo in ugibljemo vzroke draginje, ki je v zadnjem času nastala, da ji ni para. Glavni vzroki so menda, dobičkaželost ameriških kapitalistov in častihlepnost evropskih monarhistov, ki so baže povzročili svetovno vojno, ki ji tudi ni para po grozovitosti v svetovni zgodovini. Pravica je zginila s sveta, krivica in brezsrčnost sta zdaj na krmilu in dokler bodo te imele moč, nimajo narodi nič dobrega za pričakovati. Stari pregovor pravi: Božji mlini počasi meljejo a sigurno, zatorej prej ali slej pride kazen na povzročitelje gorja, ki ga obeti na milijone ljudi po vsem svetu.

Predaleč sem že zašel, zatorej naj začnem spet z našim novicam. V mesecu avgustu t. l. se je tukaj ustanovila Slovenska zadržna prodajalna z grocerijo in mesarijo. Slovenci se vrlje zanimajo za domače podjetje, zato upamo, da bo časoma lep uspeh. Rojaki, kateri se niste delničarji, potrudite se za delnice, s tem pomagate sebi in skupnemu slovenskemu narodu tukaj do napredka. Trgovina se nahaja v Boydsville, O. Poslovodja je rojak Anton Hočvar, ki drage volje postreže vsakemu, kolikor mogoče, kakor tudi drugi delavci v trgovini, zatorej: Svoji k svojim! bodi naše geslo in uspeh je nam zagotovljen.

Na društvenem polju tudi razmeroma dobro napredujemo. Od kar je tukaj Slovenski politični klub, se zanimajo rojaki z vneto dušo za politiko, ter je že lepo število rojakov dobilo državljanske papirje, kar je vse hvalevredno in častno za Slovence. Rojaki, zanimajte se za politiko in brez izjeme pristopite še ostali v Političen klub, ki vam preskrbi šolo za pridobitev državljanjskih papirjev in vas podučuje o političnih zadevah, ki so v sedanjih časih jako važne in je potrebno, da jih vsak dobro pozna, kateri hoče biti dober državljani naše velike ljudovlade. Vsakega Slovence je dolžnost, da postane ameriški državljani, s tem kaže spoštovanje do svoje nove domovine, ob enem pa postane tudi deležen vseh pravic,

ki jih ima vsak drugi ameriški državljani.

Kakor po več slovenskih naselbinah, tako so se pred nekaj meseci tudi tukaj združila slovenska društva v namen, da se priredi skupno veselico na Zahvalni dan, v pomoč ranjenecem v stari domovini. Ker so pa delavske razmere postale izvanredno slabe, in ni upati na uspeh, je skupni odbor sprevidel za potrebno, da se nameravano veselico odloži, dokler se delavski položaj ne zboljša; — vsled tega ne bo veselice 30. novembra. Odbor pa toplo priporoča, da se vseeno še vse nadaljuje z delovanjem v ta namen, da bo uspeh toliko boljši tedaj, ko se bo zamogla veselica prirediti, kar je upati, da bodo rojaki upoštevali, dokler odbor ne poroča o nadaljnjih korakih.

Omenim naj še, da se je pri zadnji veselici društva sv. Ane, št. 123 K. S. K. J., meseca septembra t. l. nabrala svota \$1300 v ta namen, katero svoto hrani omenjeno društvo do časa skupne prireditve. Zatorej rojaki in rojakinje, ne pozabimo naših revežev v stari domovini, ki trpe vsled krivde mogočih zapovednikov; res da tudi mi nimamo vsega potrebnega, a vseeno imamo pa do sedaj nekaj in to je ljubi mir, da se nam ni treba bati gromenja topov, bomb in Zeppelinov.

Naši Slovenci fantje so si tudi pred nekaj časa ustanovili slovensko godbo na pihala, ki pod vodstvom rojaka Frank Blatnika dobro napredujejo. Našim muzikantom želimo mnogo uspeha.

H koncu srčni pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J. in vsem Slovincem širom Amerike.

Mihael Hočvar.

Canonsburg, Pa.

Cenjeno uredništvo:—

V našem "Glasilu K. S. K. Jednote" se redkokrat kaj čita iz naše tukajšne slovenske naselbine. Sam ne vem, čemu smo tako malomarni, da nič ne pišemo, saj je vendar glasilu naša lastnina. — Vi sobrat urednik ste pa gotovo tudi vedno zadovoljni, ako dobivate dosti poročil iz številnih slovenskih naselbin. Tako ste se nedavno izrazili v nekem članku. Torej, ker je naše glasilu delavski list in ker so po večini skoraj sami delavci v naši Jednoti, začnimo najprej pri delu.

Tu pri nas se dela po tovarnah s polno paro, le premogovniki so jeli poslovati le polovični čas. Kaj je vendar to? Povsod se naglasja in kriči, da je nastalo pomanjkanje premogarskih delavcev; naš črni dijamant je pa od dne do dne vedno dražji. Povsod so zaloge premoga prazne, a nam pa ne dajo zadostnega števila vozov, da bi se premog lahko spravilo na trg. Draginja je neznosna, da človek z večjo družino otrok nikakor ne more shajati; hudo je torej zlasti za oženjene.

Pa še hujše čase smo imeli tedaj, ko človek vsled stavke niti primernega dela ni mogel dobiti.

V tukajšni tovarni Iron and Steel Works so delavci tudi že pred par meseci zastavkali; zahtevali so v prvi vrsti priznanje uničene. Družba se je sprva bala podpisati novo pogodbo kot vrag križa; zastoj je pričakovala "skeboy", ker jih je sedaj težko dobiti ker jih ni; saj so dandanes delavci po Ameriki skoro povsod zaposleni. Družbi ni kazalo torej druzega, kakor podpisati novo pogodbo, ali pa tovarno zapreti. Raje pa, kot bi to storila, je družba popolnoma privolila vsem zahtevam delavcev, nakar so se isti vrnili nazaj na svoja mesta; med temi je tudi dosti naših rojakov Slovencev zaposlenih.

Naše društvo sv. Jeronima, št. 153 prav lepo napreduje, ne le samemu članstvu temuč tudi v finančnem oziru, kakor smo si vsi želeli. Sedaj smo v tem malem času prekoračili že \$400.— čistega društvenega premoženja; poleg tega smo pa od ustanovitve našega društva do danes izplačali tudi že lepo svoto za bolniške podpore. V popolno pohvalo se lahko izrazim, da naše društvo napreduje vsled tega, ker vlada med člani in članicami prava bratska sloga, taka sloga in red pa tudi na naših društvenih sejah, saj se je na zadnji naši seji ves dnevni red zaključilo v 15 minutah, zato gre vsa čast našemu vrlemu predsedniku. Pri našem društvu vlada tudi prava enakopravnost, kajti vsak ima pri seji jednake pravice do predlogov in debatiranja v društvenih zadevah.

Cenjeni mi sobratje in sestre! Le tako naprej, delujmo složno vsi

ko eden in eden kot vsi! Samo nekaj bi si pri društvu želeli in to je naša zastava, pod katero bi se lahko vsi kot bratje in sestre zbirali. Kako bi ponosno zrl na njen napis, ki bi se glasil: "Zastava društva sv. Jeronima, št. 153 K. S. K. J." Torej složno naprej, da enkrat dosežemo svoj namen! V to svrhu pridobimo vsak vsaj po enega novega člana in delujmo vedno po znanem geslu: Vse za vero, dom in narod!

Z sobratskim pozdravom,

J. Pelhan.

Sheboygan, Wis.

Kakor se sliši in bere in čuti po celem svetu o draginji, tako iste tudi tukaj v Sheboyganu ne smemo prikrivati. Sicer je bil Sheboygan vsled tega še bolj pri zadnjih, čeravno se je nam plačo malo povečalo. Pa kaj bo ta zaslužek v primeri s sedanjo draginjo, ker ni zadosti velik in je še celo za sproti premajhen. Delavstvu prede torej tudi pri nas trda tukaj. Potrepi moramo vseeno s tem in se tolažiti, kako bi živeli, če bi bila še vedno stara plača po \$1.25 na dan do \$1.75. Sedaj se vendar sliši, da ne te tovarne so le bolj redke. Tudi tu bi ljudje kaj radi hranili denar, so pa lahko brez skrbi v tem oziru, da ga ne morejo hraniti, ker ga ne katere tovarne plačujejo že po 2 dolarja dnevno za 10 urno delo; dobijo. Tu v naši naselbini in okolici sedaj samo farmerji in tovarnarji bogatijo ter si kupičijo denar, mi drugi jih pa zavidljivo gledamo.

Pa naj bo za enkrat dovolj o Govori se, da bo draginja še večja na zimo. Kaj bomo počeli? Prav malo srečaš zadovoljnih in veselih delavcev v tem času, ker delajo v tovarni le za vsakdanje življenje in stroške.

Pa naj bo za enkrat dovolj o tem tarnažu in draginji. Dal Bog, da bi se časi tudi za ubogo delavstvo enkrat kaj zboljšali!

H koncu bi rad še nekaj bolj vselega omenil o našem pevskem društvu "Danica", ki ima še najbolj korajžo kakor se vidi in sliši. To društvo bo priredilo zanimivo in veselo gledališko igrro dne 19. novembra t. l. točno ob 4. uri v dvorani cerkve sv. Cirila in Metoda. Prvič bo igra raznih stvari in ob pol 8ih predstava.

Tu društvo se hoče po svojih zastopnikih tudi oglašati pri marsikateremu na domu v naselbini Sheboygan in okolici ter ga opozoriti, da bi se vdeležili te veselice. Nikomur ne bo žal, kdor pride dne 19. nov. t. l. v cerkveno dvorano, kajti igra bo zelo zanimiva. Torej ste cenjeni rojaki Slovenci in bratje Hrvati še enkrat prav uljudno vabljeni!

Poročevalec.

Ameriške vesti.

Hughes molči.

New York, N. Y., 12. novembra.

Ko je izvedel republikanski predsedniški kandidat Charles Evans Hughes vest, da je California glasovala za njegovega tekmeča Wilsona, je postal zelo miren. Napram časnikarskim poročevalcem se je izrazil, da še vedno upa na izvolitev, če ne to leto pa l. 1920 Hughes se je podal zatem zaradi počitku in je naročil, da naj ga pokličejo drugi dan ob osmih. V republikanskih krogih se govori, da se bo podal Hughes za nekaj časa v London na Angleško, da pozabi svoj nepričakovani poraz pri letošnjih volitvah. Hughes je vsled tega tako potr, ker so mu prihajale od vseh strani že ne tojone čestitke, ko ga je ameriško časopisje izvolilo za en dan predsednikom Zed. držav.

Predsednik Wilson za svetovni mir.

New York, N. Y., 12. novembra.

George H. Shibely, predsednik Lige za svetovni mir je pisal danes predsedniku Wilsonu zelo obširno pismo, v katerem ga prosi, da naj se sedaj zavzame za dosego svetovnega mira. V tem pismu se predsedniku Wilsonu namigava, da je baš sedaj za to najlepša priložnost, osobito še vsled tega, ker je bil Wilson od kongresa pooblaščen za posredovanje miru.

Imenovanje avstrijskega poslanika za Zedinjene države.

Washington, D. C., 11. nov.

Avstrijska vlada je imenovala poljskega grofa Adama Tarnow-Tarnowskija svojim poslanikom za Zedinjene države ali naslednikom Dr. Dumbé. Novoimenovani poslanik bo nastopil službo po Božiču. Grof Tarnowski je bil dosedaj avstrijski minister v Sofiji; govori se, da je dotičnik eden izmed najboljših diplomatov in politikov Avstro-Ogrske iz nove šole. Pred leti je bil grof Tarnowski dodeljen pri avstrijskem poslanstvu v Parizu in Londonu. V Londonu je bil osebni prijatelj angleškega kralja Edvarda VII.

"Deutschland" pripravljena za odhod.

New London, Conn., 12. nov.

Nemška trgovska submarinka "Deutschland" je že popolnoma pripravljena za svoj povratek preko oceana. Vendar pa kapitan Koenig še noče naznaniti javnosti natančne ure in dneva, kedaj da odpluje. "Deutschland" bo vzela s sabo za \$1,500,000 vrednosti cinke, srebra ip. kavčuka.

Premogokopi in draginja.

Columbus, Ohio, 12. novembra.

Osrednji odbor zveze "U. M. of A." države Ohio, ki zastopa do

50,000 premogokopov se je pismenim potom obrnil na predsednika Wilsona in guvernerja Willisa, da naj se kaj ukrene v korist premogokopov pri sedanji neznosni draginji. V prvi vrsti se je vlado naprosilo, da bi uvedla strogo preiskavo, čemu so se živila zadnje dni tako podražila in čemu se ne daje premogokopom dovolj vagonov na razpolago za premog. V državi Ohio se dela pa rovih samo s polovično silo, ker nimajo premogarske družbe dovolj tovarnih vagonov na razpolago.

Huda zima v Montani.

Helena, Mont., 12. novembra.

Tu je nastala danes tako huda zima, kakršne še ne pomnimo dolgo. Jutri zjutraj se pričakuje, da bomo imeli že 20 stopinj mraza pod ničlo. V Miles City je bilo danes 6 stopinj pod ničlo mraza, v Bilingsu pa 17 stopinj.

Rusija išče posojila v Ameriki.

New York, N. Y., 6. nov.

Pet večjih bank iz našega mesta je stopilo v skupno zvezo, ki namerava posoditi Rusiji \$50,000,000 po 5 in pol odst. obresti. Te banke so: National City Bank; J. P. Morgan & Co.; Guaranty Trust Co.; Kidder, Peabody and Co. in Lee Higginson & Co. Posojilo bo narejeno za 5 let. Ta denar bo ruska vlada potrebovala v svrhu plačila naročenega blaga v Zedinjenih državah.

ZAHVALA.

Zdolej podpisani se v imenu odbora in celega Tamburaškega in pevskega društva "Lira" prav iskreno zahvaljujem številnim gostom, ki so nas počastili na našem zadnji prirejenem vstanovnem koncertu v Narodni dvorani. Hvala vsem vrlim tamburam, pevcem in pevkam za tako časten nastop.

Dalje se zahvaljujem cenj. sosednemu waukegan. dr. "Ljubljanič", ker nas je na ta dan dan počastilo s svojim obiskom in sodelovanjem na našem koncertu. Hvala lepa g. Pavel Schmellerju za njegov bodrili pozdravni nagovor. Hvala vrlemu dramatičnemu odseku Slov. Mlad. Sam. Podp. dr. "Danica" za uprizorjeno enodejanko. Hvala tudi rojaku Ahaciju za sodelovanje na tem koncertu. Upamo, da bomo čez čas, ali morda že v kratkem zopet javno nastopili.

Chicago, Ill., 12. nov. 1916.

Josin Gregorich,

preds. veseličnega odbora.

(Adv.)

CENJ. ČLANI IN ČLANICE

TER ČITATELJI! Kupujte pri

trgovcih in podpirajte trgovce, ki

oglašujejo v našem listu!

Ne igray se z zdravjem!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutiš dobro, nikar ne spravljaj v nevarnost svojega zdravja s tem, da poskušaš raznovrstne alkoholne grenčice, ki ne oslabe same krvi, marveč vse ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekoč reka, ki ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinaša hrano vsaki posamezni celici in okrepuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro zbirajo, in pokončuje raznovrstne bacile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabilo in storilo nezmerno krvne celice. Edinole silna, močna krvna telesa so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: Ohranjovati in varovati. Čisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepčuje živčni sistem in usposablja telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gauthier, član francoskega zavoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško komisijo v Parizu.

TRINERJEV AMERIŠKI ELIKSIR IZ GRENKEGA VINA.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, popolnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospešuje prebavo, okrepčuje organe, jim oživlja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI
VETROVIH
NAPENJANJU
GLAVOBOLU

NERVOZNOSTI
SLABOKRVNOSTI
POMANJKANJU ENERGIJE
SPOŠNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkonoše vse ponaredbe, ki žro samo denar! Naše načelo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvari, posebno vina, še tako dvigajo — vedno iste: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIH.

Sedanji letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaželjene goste, posebno revmatizem in nevralgijo. Ali veš, kako jih sprejeti? Najboljši način je, da rabiš TRINERJEV OBLIŽ. Je izvrstno zdravilo, ako te boli vrat, ako imaš otekline, razpokline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 35 in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

Izdelovalec

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

FRIDERIK BARAGA,

prvi slovenski apostolski misijonar in škof med Indijanci v Ameriki.

Spisal Dr. LEON VONČINA, profesor bogoslovja v Ljubljani.

(Nadaljevanje).

Vsi kristjani v tem kraju, bodisi izpreobrnjeni, bodisi Kanadei, so prihiteli, da bi dobili škofov blagoslov. Malokdo izmed teh kristjanov je kdaj videl kakoga škofa. Večkrat sem že svojim spreobrnjenec razlagal zakrament sv. birne in jih vselej opomnil, da sme le škof ta zakrament deliti. Velikokrat sem jim pravil, da bodo tudi oni prejeli ta sveti zakrament, kadar naš škof pride k nam. Neizrečeno jih je veselilo, da jim je ta prilika tako nenadoma došla že to poletje. 9. kimoveca so imeli škof veliko sveto mašo z navadno slovesnostjo in so pridigovali Kanadeem v francoskem jeziku. Po maši so Indijanom pridigovali; govorili so francosko, jaz pa sem njih govor prestavljal v indijanski jezik. Potem so delili zakrament sv. birne 112 osebam. Ravno to nedeljo so nedeljo že proti večeru odrinili zopet s tisto ladjo, v kateri so se bili semkaj pripeljali. Radi bi bili druge ladje čakali, pa zavoljo tega bi se bili morali tukaj muditi še vsaj 14 dni, kar jim pa ni bilo mogoče, ker so morali obiskati še druge misijonske postaje. Ko bi jim bilo mogoče še dalj časa tukaj ostati, bili bi jih birmovali več kot 200. Pa v tem kratkem času, ko so škof bili tukaj, niso mogli k spovedi priti vsi, ki so želeli, ker sem samo jaz spovedal. . . . Prečistiti gospod škof so za dobro spoznali, mene ob tej priliki za svojega vikarija ali namestnika v deželi Wisconsin potrditi in mi dati nalogo, da naj, kolikor mi je mogoče, misijone v tej deželi pospešujem, in če je mogoče, tudi nove misijone ustanavljam.

Ta čas, ko je imel Baraga z delovanjem svoje cerkve veliko opravilo, ko sam ni utegnil odtrgati se od svoje misijonske postaje, poslal je vrednega svojega rojaka in sodelavca na misijonskem polju, častiljivega g. Franca Pirea k divjakom na tisti kraj Gorenjega jezera, ki se imenuje Grand Portage. Slišal je namreč Baraga v Šmarji (Sault Ste. Marie), kjer se je na poti iz New Yorka v Šent-Jozef moral nekoliko dni muditi, kako močno hrepeneč divjaki tega ravnokar omenjenega kraja Grand Portage po služabniku velikega Duha. Da bi se tej hrepenci želji ustreglo brž ko mogoče, posluži se pooblaščenja, katero mu je njegov škof izročil za ves okraj na severno-zahodni strani Gorenjega jezera, Wisconsin po imenu, ter odloči v ta namen svojega predraga prijatelja g. Pirea. Tega moža je navdajala enako goreča ljubezen do ubogih divjakov, in je ravno v Šmarji (Sault Ste. Marie) oskrboval obilno množico izpreobrnjenih Indijancev, ki jih je sam Kristusu pridobil in pripravil k lepemu krščansko-družinskemu življenju. Kako se je to zgodilo, da so divjaki okoli Grand Portage tako močno jeli hrepeneči po katoliškem misijonarju, razlaga g. Pire v prvem svojem poročilu iz Grand Portage. Poročilo ni le samo prav mikavno, ampak tudi poučljivo, zlasti ko nam prav živo pred oči postavlja, kako lepo se ujemata na eni strani milost božja, na drugi strani pa prosta volja človeška po načelu, ki ga je tako izvrstno in določno izrekel sv. Augustin z besedami: "Kateri te je stvaril brez tebe, ne bo te zveličal brez tebe." — Ne moremo si po vsem tem kaj, da ne bi razlagali tega zanimivega poročila našega častnega rojaka g. Pirea, ki dne 1. vinotoka 1838. leta piše tako-le:

"Grand Portage je že od pravih starih časov najimenitnejša vas ob Gorenjem jezeru. Nekdaj je tukaj vedno prebivalo več tisoč divjih poganov, ker je imela tukaj angleška kupčijska družba svoje postajališče, in je s severni divjaki na menjo kupčevala. Ko je pa bila ta kupčijska družba pred 35. leti od tod pregnana, razkropili so se tudi Indijanci. Pred dvema letoma se je neki kupčički opravnik, Koté po imenu in katoliški Kanadee, na novo tukaj naselil, in divjaki so se jeli zopet tukaj zbirati. Pobožna žena tega opravnika je divjakom s takim uspehom pripovedovala o Bogu in sveti veri, da se jim obudila želja, slišati duhovnika in sv. vero sprejeti. To željo po sveti veri je

pa še posebno povzela neki primerjalj, ki ga je poslala božja previdnost, preden sem jaz tja prišel. Zbolel je namreč neki mladi pogan, in je iskal po navadi pomoči pri malikih. Da po vražni šegi obesiti na stene svoje sobe mnogo smešnih reči, na pr.: kačjo kožo, medvedovo glavo, lesičji rep, bobrov gobec, jastrebove kremplje, ribje kosti, želvine čepinje, sorske kljune itd. En malikovec bije na malikovalski boben nad njegovo glavo in mrmra zaključajoče besede nad bolnikom, ki v smrtnih težavah k hudemu duhu (Matehimanito) vzdihuje: "O nikar me več ne mudi, ampak pusti me še živeti." K tej komediji pride njegova sestra, ki je že nekoliko poučena v krščanski veri. Solze preliva o tej nesmetnosti ter reče bratu: "Ljubi brat! ti si na smrt bolan, in staviš svoje zaupanje na te prazne reči, katere ti nikakor ne morejo pomagati; stavi marveč svoje zaupanje na Boga našega stvarnika, ki ti je dal življenje, in ki edini more tudi zdravje dati." Bolnik si te besede k sreči vzame, in kmalu ukaže svoji ženi vse te vražne veči v vrečo spraviti in zunaj pred vrati sežgati. Potem se po pameti k Bogu obrne, ter ga zdravja prosi s trdnim sklepom, kristijan postati, ako mu Bog še zdravje poda.

Koj mu je bilo bolje, in ozdravi jo popolnoma s pomočjo božjo. Nad tem čudo naglim ozdravljenjem bolnikovim so se kaj zelo zavzeli divjaki, in navdali jih je ta primerjalj s silnim spoštovanjem do Boga in do svete vere.

Ko se 23. rožnika po ladji pripeljem v Grand Portage, pričakovali so me vsi ajdže željno na bregu, in Indijani, ki sem ga ravnokar omenjal, stopi globoko v vodo, da bi mi prvi roko podal; bil je tudi prvi krščen in je zdaj najbolj vnet kristijan in prvi pevec v cerkvi. Ubogi divjaki so me s srčnim veseljem sprejeli in sprevedli v majhno iz cedrovine narejeno hišo z okni iz srnovine, ki so jo, pričakujoč me, sami za-me izdelali. S prvim svojim govorom sem si pridobil srea vseh, razun enega starega morileca, ki je bil svoje stariše, svojo ženo in svojega otroka umoril. Večkrat sem ga nagovarjal, naj se izpreobrne, pa vselej mi je odgovoril: "Jaz nisem za vero in za-me ni milosti božje; veri bi bilo v sramoto, ko bi vi mene imeli v svoji sveti krščanski družbi; torej hočem ostati pogan, in osoda drugih poganov naj tudi moj delež."

Ta in mnogi drugi enaki primerjali pri izpreobračevanju poganov, po katerih se, kakor nekdanj na Kalvarji, neskončno, usmiljenje božje združeno skazuje z modro Njegov pravičnostjo, uče mene in moje duhovne brate, da mi — slabo orodje v roki božji — le tedaj kaj premoremo, ako milost usmiljenega Boga gane srea in nam pot pripravi k našemu delu."

V pismu, ki ga je gospod Pire potujoč v Grand Portage pisal 21. mal. srpana, torej dva meseca po pred iz Lapointa, narisal je ta vredni apostolski starček podobo našega Baraga z nekoliko vrsticami tako milo in izvrstno, da ne moremo opustiti, da ne bi ob tej priliki te podobe pred oči postavili častilec rajnega škofa Baraga. "Ta pobožni misijonar," piše gospod Pire, "se je moral od začetka z mnogimi težavami in s silnim pomanjkanjem boriti ali vojskovati; pa pri svoji neutrudljivo pridni delavnosti v tem pustem Gospodovem vinogradu, in pri hvalevredni apostolski gorečnosti je v kratkem divjake zbral v obilno krščansko občino, katere se po novih izpreobrnjenecih množi dan na dan. S pomočjo darov, ki jih je iz Evrope s seboj prinesel, izdelal je v veliko svoje veselje ravnokar lepo novo cerkev in pristojno hišo za svoje stanovanje. Poučuje divjake vsak dan v cerkvi in v njihovih staniščih, ob nedeljah pa pridiguje petkrat v treh ali v četverih jezikih. Vsi ga tukaj neizrečeno radi imajo, in kakor oče med svojimi ljubljanimi otroci živi ves zadovoljen pri srečni čredi zvestih svojih ovac, in lep, obilni sad njegovega truda napolnjuje njegovo srea z najslajšim veseljem. Neka poseb-

na sreča in viden obilni blagoslov božji je z njim pri izpreobračevanju poganov. Stotero in stotero najhujših divjakov v Krivem drevesu je on izpreobrnil v tako izvrstne kristijane, da bi se smeli postaviti v vzgled pobožnosti vsemu krščanskemu svetu. Ob Veliki vodi je v kratkem času zaslepljene malikovalce združil v prijeten krščanski misijon; in tukaj v Lapointu v sree gane človeka, ko sliši izpreobrnjene vernike s svojim duhovnikom vred prepevati slavo božjo v prav lepo ozaljšani cerkvi, in ko jih vidi pobožno uklanjati se stvarniku vsega sveta. Njegovih lastnih čednostij in ostrosti njegovega življenja ne smem obešati na zvon, da ne žalim njegove ponižnosti. Samo to želim, da ga Gospod Indijancem v prid, in vsem misijonarjem v lep vzgled še dolgo ohrani in vse njegovo početje blagoslovlja."

13. PETLETNA DOBA BARAGA NELJUBEGA POČITKA IN OMEJENE NJEGOVE DELAVNOSTI V ŠENT-JOŽEFU.

Za Baraga pa je po njegovi vrnitvi v Šent-Jozef in po dodelani in blagoslovljeni cerkvi nastopila doba mirnega duhovno-pastirskega življenja. Več kot štiri leta je namreč preteklo, da ni imel nobene prilike kreniti čez meje svojega dosedanjega misijonskega okraja in nasiti hrepenenje svojega za blagor ubogih divjakov Indijancev vedno vnetega srca. Kolikor bolj živo se je zavedal svojega srečnega poklica oznanjevali resnice večnega malikovalskih divjakom, otevari jih iz sužnosti greha in smrti in spravljati jih v hlev božjega Pastirja; kolikor bolj hvaležno je svoje veselje v tej sreči poudarjal ob vsaki priložnosti, in ga v vsem svojem dosedanjem misijonskem življenju dejansko razodeval: toliko bridkejša žalost in ožnost bi se ga bila mogla lotiti, ko mu leto za letom nikakor ni bilo mogoče, napredovati na polju apostolskega misijona, ki ga je dosihdob obdeloval s tolikim uspehom. Pa ravno med temi sitnimi in neugodnimi razmerami nam Baraga vnovič pred oči stopa kot mož, ki brzdajoč svojo lastno voljo in lastna svoja nagnjenja ni nikoli iskal svojega, ampak vedno le to, kar je božje. Zato ga pa tudi ni kaj motila tista posebna skrb, ki se mu je v tej dobi neljubega počitka tako lahko usiljevala glede na mile svoje prijatelje, znanee in dobrotnike sploh; ti pač — nekoliko razvajeni — so kaj težko pogrešali mikavnih poročil, s katerimi jih je Baraga v poprejšnjih sedmerih misijonskih letih tako pogostoma razveseljeval.

"Pa ne morem si pomagati," piše on o tej stvari iz Šent-Jozefa 25. prosinca 1839. l., "lagati nočem, ker lagati je greh (tudi tako imenovane pobožne laži, ali laž v kak dober, pobožen namen, po pregrešne), ako pa čem pisati golo resnico, ni nič posebno mikavnega in znamenitega, kar bi vredno bilo, da bi se omenjalo. Ko so se izpreobrnil že vsi odrasli Indijanci, kateri so slišali in sprejeli klic milosti božje, pride semkaj le malokdo, zlasti po zimski, iz tega namena, da bi se dal poučiti in krstiti. Kar pa zadeva zanikerne trdovratneže, ki se do tega trenutka ustavljajo vabečemu glasu milosti božje, kaže vse na to, da bodo le-ti zanikerneži ostali do konca trdovratni.

Kolikor bolj živo jih nagovarjaš, naj se tudi oni izpreobrnejo h krščanski veri, toliko bolj se med seboj vnamajo za obhajanje svojih malikovavskih šeg; ob vsem tem jih je pa vendar vselej nekoliko, ki se — četudi po dolgem upiranju — poslednjič vendar le udajo glasu vabeče milosti, moške ter se izpreobrnejo. (Dalje prihodnjic.)

Odlikovanje pohabljenca.

Donald Scoops dijak Beloit višje šole v Wis. je dobil te dni Carnegiejevo hrabrostno kolajno in \$2000. nagrade, za svoje junaške dejanje, katero je izvršil pred dvema letoma. Navedeni dijak je pohabljen, ker ima samo eno oko; navzlic temu je pa v poletnem času l. 1914 rešil smrti dve deklici iz Waasee jezera pri kopanju. Eno deklico je zagrabil z zobmi za kito drugo pa z roko, nkar ju je srečno privedel iz vode. Darovano svoto \$2000. boče ta junaški dijak porabil sedaj za izpolnitev svojih študij.

Umetnost in oltar.

(Črtica iz cerkvene umetnosti.)

Spisal Josip Somrek.

(Nadaljevanje.)

Zanimivo je, da je cela, 92cm visoka in 60cm široka podoba iz jednega samega lesenega kosa vzbočno izrezljana; okrog je z rastlinstvom in z angelskimi glavici bogato ovencan okvir. Na vsaki strani se vzdiguje nad obema levima dva stebriča, ki sta ovita z zelenim listjem in z vinsko trto, z grozdem obloženo. Ob rohu pa je na vsakem kraju stebra doprsna podoba svetnikov iz jezuitovskega reda.

Bujno okrašeni naglavni tramič veže tretji oddelek z drugim in ima na zgornjem obrobju napis: Mille elypei et omnis armatura fortium.

V prejšnjem, malo manjšem, pa precej enakem oddelku vzbujajo našo pozornost podoba izpreobrnjenja sv. Pavla, ki je tudi v vzhoklem delu. Na spodnji strani te podobe, nad glavnimi tramičem, so trije grbovi podobni okraski z različnim orožjem; na obeh straneh se omejuje ta odstavek s konzolami, ki z glavami držita zgornji in zadnji tramič. Razven tega sta še ob straneh dva jezuitovska svetnika.

Četrti in zadnji del oltarnega nastavka ima razven okraskov na obeh straneh v sredi nad gromado se vzdigujejo ptice, ki se imenuje feniks.

Kakor že površni pogled posameznih delov kaže, so vsi v prav lepem razmerju in soglasju. Navpična črta, ki si jo mislimo po sredini, deli celi nastavek v dve somerni plati, t. j. v dva dela, ki sta si po količini in kakovosti jednaka.

Renesanški oltarji se mnogokrat vzdigujejo do pretirane višine; a tukaj je najlepše sorazmerje med visokostjo in širokostjo ne le celega umotvora, ampak tudi posameznih delov med seboj. Odstavki niso vsi jednako visoki, a vendar kako spretno so ubrani drug z drugim! Mnogovrstna je prememba med podobami in med okraski; ni nikake dolgočasnosti ali jednoličnosti: vsi členi so prijetni opazovalčevemu očesu. Mnogolični so členi: toda vsi so združeni v jedno celoto. Posebna prednost tega oltarnega nastavka je ta, da je na obeh straneh izredno lepo obmejen in da ima zgoraj tudi zelo primeren sklep v feniks.

Kar se tiče jednostavnosti, seveda se tukaj ne sme poudarjati. Četudi pa priznavamo, da je oltar res preobložen z okraski, vendar se dá to nekoliko opravičiti. Po svojem sedanjem okusu sodim drugače, kakor se je sodilo pred dvesto leti. Ako nečemo biti torej jednostranski, moramo se ozirati na taktatne razmere in na taktatno časovno naziranje.

Zibelka preporodnega zloga je tekla v jasni Italiji. Že zaradi podnebja je značaj Italijanov ves drugačen, kakor Germanov. Renesansa se je razvetla v jasnem, gorkem in južnem podnebnju med živahnim, veselim in z bujno domišljijo obdarovanim laškim narodom. Zatorej se mora bistveno ločiti od gotike, ki je dospela v severnih nemških krajih do čudo-

vite dovršenosti. To nam je tedaj treba pomisliti, da ne sodimo krivično.

Formalna dovršenost našega umetelnega premeta se kaže prav lepo tudi v zlatenju in v slikarji posameznih podob in dekorativnih delov. Večina okraskov se le-skeče v svetlem zlatu; nekateri simboli, vzeti iz narave, bodisi iz rastlinstva, so naravnih barvah. Napačnega marmoriranja, kakoršnega pri mnogih renesanških oltarjih nahajamo, tukaj ni nikjer opaziti. Vse služi v povzdigo in olepsavo vzhoklin podob. Zlato se sveti na ovijavkah, srebro na feniks, mnogovrstne, toda lepo ubrane barve na spletkih, pticah in angelskih glavah mikajo naš pogled. Oblika podobarskih delov se najlepše vjema z barvami, in celota v svoji krasoti diha živahnost in bujno življenje.

Podobarstvo in slikarstvo sta spojeni v lepo soglasje, kakor to nahajamo na umetelnih predmetih štirinajstega in petnajstega stoletja. Posebno moramo to poudarjati o glavni podobi božje Porodnice, kjer so posamezne osebe zase in v svoji skupnosti izdelane dovršeno. Na sredi je božja Porodnica s svojim nebeskim detetom. Kleče pred njim daruje mladi Janez Krstnik jerbašček sadja onemu, od katerega prihajajo vse duhovne in telesne dobrote. Z očetovsko skrbjo, zatopljen v premišljevanje božjih sklepov, stoji sv. Jozef svoji brezmadežni nevosti na strani. Elizabeta, teta preblazene device, spozna sedaj, da je dopolnjeno, kar je oznanil angel Mariji. In sirolasi starček Zaharija k svoji veliki tolažbi z lastnim očesom izgleda Najvišjega, kateremu ima njegov sin pripravljati pota izveličanja.

Od vseh svetih oseb odseva notranja gnanjenost, obdovanje božje vsemogočnosti in previdnosti. Spoštljivi, krotki in vzvišeni obrazi kažejo notranji mir srea, prirčno veselje in radost. Nad oblaki pa gleda nebeski Oče v podobi veličastnega starčka in blagoslovlja svojega ljubljeneega Sina, kakor tudi njegova variha in njegove častilce. Na vsaki strani ima dva prav ljubka angelčka, ki molita njegovo veličastvo.

V tretjem oltarnem odstavku nam umetnik predstavlja Pavlovo izpreobrnjenje (Ap. dejanje 22. 7.). Sv. Pavel je šel v Damask, da bi tudi od onod pripeljal kristijane, katere je hudo sovražil, zvezane v Jeruzalem. Blizu Damaska pa ga obsveti nebeška svetloba. Pade na tla in sliši glas: "Savel, Savel, kaj me preganjaš!" Savel vpraša: "Kdo si, Gospod?" In zasliši odgovor: "Jaz sem Jezus Narazeški, katerega ti preganjaš." Ta dogodek iz življenja sv. Pavla vidimo tukaj uprizorjen.

Razven teh, vsakemu več ali manj znanih prizorov, imamo še na oltarju marsikaj: razne rastline, kakor vinsko trto, z grozdem obloženo, čudne bajeslovne živali, kakoršne so ob robeh, in na vrhu ptica feniks. Ali ni taka simboli-ka pognaska in brez vsakega pomena na krščanskem oltarju?

Da temu vprašanju odgovorimo, oglejmo si vsaj nekatere teh simboličnih olepsav. Takoj pri vzhoklju oltarnega nastavka vzu-jata našo pozornost dva leva. V stavljenem oziru sta potrebna kot podlaga nad njima stoječih ste-

brov. Pa tudi gledé na simboliko nista nekrščanska.

Lev je včasih simbol hudobe in zmote, sovražnikov božjih in njegove cerkve.

A v tem zmislu ni tukaj. Lev ima tudi dober pomen in znači Odrašnika, leva, iz rodu Judovega in nikoli spečega čuvaja svete kato-liške cerkve.

Izmed ptic vidimo v tretjem od-delku dva goloba, ki imata v kljnu grozdje. Noben simbol se ne nahaja tolikokrat v cerkveni u-metnosti prvih krščanskih časov, kakor golob, pač zaradi tega, ker je posredoval v mnogih delih bo-žjega usmiljenja. Po vesoljnem potopu je prinesel Noetu oljčno ve-jico v znamenje miru in rešitve. Pri krstu Jezusovem je bil podoba sv. Duha. Kristus ga je rabil, da bi zaznamoval krščansko krot-kost in čistost. Cerkev zaznamuje z golobom čednost ponižnosti, mi-lobe, ljubezni, premišljevanje in modrosti. Mnogokrat pomenja Kristusa, njegove apostole in ver-nike; na grobeh je simbol krščan-ske duše, ki je šla v nebeško kra-ljestvo.

Golob je torej prav primeren simbol našega oltarja. Kaj pa fe-niks?

Sv. pismo omenja feniksa (Job. 29, 18): "V svojem gnezdu bom umrl in kakor feniks bom množil svoje dni."

Obširneje govorijo o tej ptici cerkveni očetje in cerkveni učeni-ki. Tertulijan jo omenja v raz-lagi 91. psalma; za njim pa sv. I-zidor hispalski (umrl 636), Raban Mauer (856) in Hugon a s. Vietore (1141). Tudi v listinah svete Cecilije se govori o feniksu. Da-la je njegovo podobo vrezati v Maksimovo rakev "v pričevanje vere, da bo od mrtvih vstal."

Po sporočilu teh cerkvenih pisa-teljev je feniks ptica, ki živi pet-sto let. Ko pa vidi, da se je posta-rala, zbere dišeče vejice in si iz njih napravi grmado; potem se obrne proti solnčnim žarkom in maha s perutnicami, da se grma-da nažge in ptica radovalno zgori; a iz prepla zopet omlajena vstane in živi zopet petsto let.

Hugo a s. V. razlaga to bajko tako-le: Feniks pomenja pred Bogom pravičnega človeka. Stoletno število v npravnem pomenu za-namenja popolnost. Število pet-til stoletij pomenja število pe-terov čutov. Ko izgine pogled, mi-ne prvo stoletje; ko pa oslabi po-sluh, poteklo je že drugo; kadar izgubi človek še ostale tri čute, npravno preteče vseh pet stoletij.

Ko se bliža feniks smrti, pripravi si raznovrstne dišave, ki pome-njajo dobra dela in različne duš-ne čednosti. Proti solnčnim žar-kom maha s perutmi, da bi zapalil ogenj, in je s tem podoba pravičnega človeka, ki svoje srce s perutmi premišljevanja užge z ljubeznijo svetega Duha. Kakor zgori feniks in se zopet omladi iz pepela, tako tudi pravičnik umrje; a njegovo telo se bo po vsta-jeanju zopet prerodilo in bo sposo-bno za prihodnje življenje. Ta-ko je torej prerogjenje feniksovo prelepa podoba prihodnjega vsta-jenja.

(Konec prihodnjic.)

Skušnja je najboljša učiteljica človeškega življenja.

Ura, ki bibe najbolj glasno, tudi ni vedno najbolj natančna.

Pošiljateljem denarja!

Vašelo zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v staro domovino po brezžičnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljatve za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na do-loženi naslov.

Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezžičnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljatve se naj nam pošlja le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljatve ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE \$4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzojavno.

K: 100.00	\$ 13.00	K: 700.00	\$ 78.00
K: 200.00	26.00	K: 800.00	91.00
K: 300.00	39.00	K: 900.00	104.00
K: 400.00	52.00	K: 1000.00	117.00
K: 500.00	65.00		129.00

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Ishaja vsake srede.

Lastna Kraljeva-Slovenska Kase
Za Jednoto v Zdravstvenih
državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487.

Naročnina:
Za člana, na leto.....\$9.00
Za nedelane.....\$1.00
Za inozemstvo.....\$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....\$9.00
For Nonmembers.....\$1.00
For Foreign Countries.....\$1.50

Vpoštevanja vreden govor.

Na zborovanju Narodnega bratskega ameriškega kongresa (National Fraternal Congress of America), ki se je vršilo meseca avgusta t. l. v Clevelandu, O., je držal Mr. A. W. Fulton, glavni pravni zastopnik podporne zveze "Knights and Ladies of Security" znameniti govor, ki je vreden, da se z vsebino istega seznanijo tudi naše slovenske podporne organizacije, osobito pa člani in članice naše K. S. K. J.

Navedene je govoril 1) o disciplini, 2) o pravicah pri upravljanju in 3) o krajevnem društvu in članstvu in obče.

Govor se je glasil približno takole:

"Nihče ne sme dvomiti, da nima kaka bratska podpora organizacija pravice zahtevati od strani članov in krajevnih društev, tudi discipline. Kakor ima vsaka država za ljudstvo postaviti, ki določajo gotovo kazen za izdajstvo naroda in nepokorščino na pram istemu, — tako imajo tudi vse bratske podporne organizacije v svoji ustavi in pravilih gotovo kazni za one člane, ki se nočejo pokoriti tem določbam, ali ki hočejo celo podporno organizacijo razdeliti.

Kot upravo ali vodstvo smatramo, pri bratski organizaciji ono skupino mož (glavni odbor), katerim je bila na podlagi charterja, ustave in pravil dana pravica izvrševati vodstvo in korporirane organizacije.

O treh gori navedenih točkah, ki značijo glavno vsebino tega govora, bi se lahko stavilo krajevnemu društvu, kar se tiče discipline, — na zadnje mesto: upoštevati je namreč potreba slučaj, da društvo lahko samo ali naravnost kaznuje dotičnega člana, ki prelomi kako društveno določbo in pravila in s tem škoduje običnemu blagru društva.

Moč in oblast krajevnih društev naj bi bila torej določena v prikladnih postavah (pravilih) do gotove meje. Krajevna društva naj bi nikdar v prvi vrsti ne skušala dobiti po ceni in slabih članov za življensko zavarovanje ali za kako podporno organizacijo, ker taki člani isti več škodujejo kot koristijo. Krajevno društvo naj bi pomislilo veliko važnost, katero prevzema v tem slučaju, kajti pri sprejemu v kako Jednoto se ne dela nikake pogodbe med krajevnim društvom in kandidatom temveč edinole med Jednoto in novim članom. Krajevno društvo je smatrati le neinkorporirani skupini članov, ki so s svojo upravo navezani, da oskrbujejo na ekonomičen način vplačevanje mesečnih asesmentov za Jednoto in da to svoto pošiljajo na glavni urad. Ker si naše podporne organizacije s tem načinom pobiranja asesmentov nekaj stroškov prihranijo, zato so iste cenejše kot navadne trgovske zavarovalne družbe. Prav lahko smatramo torej tako krajevno društvo za nekako agencijo v svrhu kolektiranja in pošiljanja mesečnih asesmentov na glavne urade. Takim društvom se v obče nalaga dolžnost, da sprejemajo v imenu glavnega urada nove člane, da mu razložajo dolžnosti in pravila katere mora spoštovati, ako hoče biti deležen podpor, ki jih daje dotična organizacija. V vseh slučajih mora pa biti krajevno društvo vedno, pod direktnim nadzorom

glavne organizacije ali glavnega odbora; do tega nadzorstva in pokorščine je krajevno društvo navezano že na podlagi charterja, kojega je za svoje poslovanje od glavnega urada prejelo. Vsako kršitev postav in nepokorščino krajevnega društva napravljajo organizaciji smatrat sodnija kot prestopke pogodbe in obveznosti. Jaz mislim, da je torej zelo umestno in pametno, da se naj tozadevna pravila med kako podporno organizacijo v zvezi s krajevnim društvom jasno in na kratko določi in omeji, ali z drugimi besedami, krajevno društvo naj ima kar najmanj mogoče posla in odgovornosti z zavarovanjem članov; vse to naj indirektno prevzema glavni urad podporne organizacije. Krajevno društvo naj gre glavnemu uradu le na roko pri izvrševanju dobrodelnosti. Isto naj opravlja tako, ali one posle, kakoršnih glavni odbor sam, ali naravnost ne more izvrševati. Krajevno društvo ima torej name: Prvič, da nastopa kot namestnik glavne podporne organizacije pri pobiranju asesmentov in drugi, da oskrbuje bolnike s podporo, da pomaga nesrečnikom in prizadetim bratom. Krajevno društvo je ono, ki prinese bolnemu članu Jednote prvo čašo vode; dolžnost tega društva in njegova plemenita naloga je lajšati težave in gorje članov, ki so postali bolni in nesrečni, — stati ob strani onih, ki se preselijo iz tega sveta, — iste spravljati k večnemu počitku, — in pomagati njim vdovam in sirotam sporazumno z glavnim uradom podporne organizacije.

Kar se tiče bolniške podpore, naj ima vsako krajevno društvo svojo prosto in široko pot, katero naj ji glavni odbor nikakor ne ustavlja in naj se ne umešava v isto.

Prestopke članstva bi se lahko razdelilo v dva razreda, prvič v one, ki so v nasprotju s pravili glavne organizacije, da naravnost škodijo upravi in ugledu organizacije, drugi pa v one, ki škodujejo krajevnemu društvu.

Nepokorščina in izdajstvo od strani članstva napravljajo glavni organizaciji se kaže običajno tudi kaj rada v nastopnih dveh slučajih. Vzemimo torej prvi slučaj v dokaz. Marsikaka podpora organizacija je iz lastne skušnje prisiljena, da vsled potrebe zviša asesmente. To se vrši navadno tik pred volitvijo glavnega odbora na kaki konvenciji. Na konvenciji zbrahli delegatje sledijo namreč nasvetu kakega aktuarja in nasvetom gl. odbora, da je za organizacijo vevaležnega pomena, če se asesmentovi v toliko zviša, v kolikor iste skušnja, praksa in postava zahteva. Zbranim delegatom se povdajra, da je le na ta način obstanek organizacije zagotovljen, v nasprotnem slučaju ji pa preti pogin.

In baš pri tej priliki, ali razgovoru o povzajanju asesmentov se da je nekaterim zdržabljajem in agitatorjem najlepša prilika, da delajo razpore, nemir in neslogo na konvencijah. Običajno so ti zdržabljaji taki možje, ki iščejo kakega stoličja v glavnem odboru. Tu se ne gleda na napredek in koristi pri podporni organizaciji, temveč ravno narobe. Govori se že o itak previsokem plačevanju asesmentov, slabi upravi, nepoštenosti in celo goljufiji v glavnem odboru. Nasprotniki organizacije na trdni zdravi podlagi, pričenjajo sedaj pošiljati članstvu razburljive pamflete, okrožnice in pisma v katerih se članstvu nanužava, da naj odstopi od organizacije, da naj se izrazi gl. odboru nezamrsko. Pripeti se večkrat, da se da tudi kak dober in vreden član zapeljati po takih okrožnicah in od takih agitatorjev; v istini so pa običajno vsi taki člani prevarani, kar seasoma bridko obžalujejo. Dosti takih nezamrskih, protestov in osebnih napadov je čitati neposredno pred volitvami, ali konvencijami tudi po raznih listih. To naravno razburja člane in bega bodisi že doma ali pa pri bližajoči se društveni seji. Člani nimajo nikakor priložnosti in časa, da bi se prepričali, če je vsebina teh okrožnic resnična ali ne, če so obtožbe napram gl. odboru temeljite ali izmišljene in tako povzročajo taki krivični napadi največje nezaupljivost in razburljivost med člani, ki ima posledico, da jih dosti odstopi in pusti organizacijo, h kateri so spadali že od ustanovitve in po več let.

Skoro pri vsakem krajevnem društvu se nahaja tudi nekaj takih članov, ki imajo to lastnost,

da se jih naziva kronične "kikarje" ali zdržabljaje. Kakor hitro zadene tega ali onega izmed te vrste usoda, da je suspendiran in odstranjen od društva, potem še je skuša dotičnik stresti svojo jezo in maščevanje na odbor dotičnega krajevnega društva in gl. urad, da odgovarja še druge člane k odstopu, da brani novim članom pristop in se končno še celo tožari v lastno škodo. V takih slučajih naj bi vsako krajevno društvo zelo pazilo na zdržabljaje, da jim še sploščka ne zrastejo prevelike peroti.

V drugo vrsto članov ki škodujejo organizaciji in krajevnemu društvu pristevamo one, ki so pristopili v društvo in organizacijo le iz sebičnega namena, da bi iste zlorabili. Taki člani povzročijo društvu in organizaciji v prvi vrsti situacijo, poleg tega pa še finančno, ali materialno škodo. Svoj pristop v društvo so dosežli na krivičen način ker niso vedno odgovarjali na stavljena jim vprašanja pred preiskovalnim zdravnikom. Taki člani so pri organizacijah samo zato, da vlečejo za par centov pristopnine in asesmenta desetake in stotake ker ima bolniški odbor z njimi vedno dosti opravka. Naravno, da tudi taki člani povzročijo društvu in organizaciji situacijo, večkrat pa celo nepotrebne tožbe pri sodniji. Vsako krajevno društvo naj bi imelo moč in pravico, da bi samo nastopilo v takih slučajih; dobro je pa, da se deluje tudi sporazumno z glavnim odborom, kadar okoliščine to zahtevajo. Kadar misli krajevno društvo, da ne more spora med članom samo poravnati, ali če je društvo člana morda krivičnim potom obsodilo, — tedaj naj bo obema dana priložnost do pritožbe na višjo instanco, to je glavni odbor, v gotovih slučajih pa tudi priziv na konvencijo.

Jaz bi priporočal vsem bratskim organizacijam, da naj bi pri sestavi pravil upoštevale sledeče točke in da naj bi se po njih ravnalo:

1). V ustavi in pravilih naj bo vedno določena lastnost in neodvisna jurisdikcija (oblast) odbora, ravateljcev, ali glav. odbora za sestavo prestopkov in večstvo obravnava.

2). Pravila naj bi imela prizivno določbo z najnižjega (društvenega), porotnega do najvišjega (jednotnega) tribunala z opombami, da se lahko šele potem član obrne na civilno sodišče, če mu glavni porotni odbor pritožbo zavrne.

3). Pravila naj imajo določbo, da se razprave, ali obravnave lahko vršijo v vsakem poljubnem kraju v bližini društvenega ali Jednotnega sedišča. Boljše je, da se vrši taka obravnava v mestu, kjer obtoženeec stane, kakor pa da bi se istega kam daleč sililo k obravnavi. Sodnija bi slednjo obravnavo lahko razveljavila.

4). Ako je v tožbo ali obtožbi morda osebo zapleten kak član porotnega odbora, krajevnega društva ali organizacije, je svetovati, da se namesto njega postavi drugega, ali pa, da se celo zadevo predloži konvencijemu zboru v presodki in končno rešitev.

5). Obtožnice naj bodo v kolikor mogoče kratke in jedrute. Navede naj se v njih samo glavni prestopke, določbo ali točko pravil, katero je član prekršil.

6). Svetovati je organizacijam in društvom, da naj imajo v svojih pravilih natančen seznam vseh kazni, ki se ozirajo na ta ali oni prestopke napravljajo društvu, ali organizaciji. V teh pravilih naj bo osebno še določena kazen za one člane, ki govorijo slabo o društvu in organizaciji, ki pošiljajo razne cirkularje med članstvo in za one, ki pišejo po časnikih obrekovale čez društvo ali glavni odbor organizacije.

V kolikor sem se že jaz iz lastne skušnje prepričal, se civilna sodišča ne mešajo rada v društvene zadeve: v prvi vrsti se ista ozirajo na to, če je obtoženeec res prekršil to ali ono določbo društvenih ali Jed. pravil. Prepričal sem se že tudi sam, da se civilno sodišče le tedaj ozira na prizive kakega izločenega člana, ko se je isti poslužil že vseh danih mu prilik in sredstev za dosego pravice v svojem društvenem krogu.

Kakor že povedano, jaz sem misljenja, da je najbolje, da ima vsaka podpora organizacija ali krajevno društvo najstrožja pravila in kazni za nepokorščino članov, kajenje miru in spletkarije. Glavni odbor podporne organiza-

cije naj drži v prvi vrsti odbor krajevnega društva odgovornim za take prestopke na ta način, da on pazi, da se krivice kliče na zagovor in da se iste kaznuje. Vendar je pa vsak član opravičen, da ščiti svoje pravice pri društvu. Vsako obravnavo napravljajmo njemu se mora strogo nepristransko voditi in se ozirati edino le na društvena in Jednotna pravila ne pa na kake osebnosti in dobičkarije."

Kako odpirajo na Angleškem ameriško pošto?

Posebni londonski dopisnik lista "The Chicago Daily News", je priobčil zadnje dni bolj obširne članek, kako odpirajo v Liverpoolu na Angleškem našo ameriško pošto. O tem se je dotičnik osebno ali sam natančno prepričal, ker je dobil dovoljenje od kolonela Pearsona, vrhovnega vladnega poštnega cenzorja v Liverpoolu. O poštni cenzuri Angležev piše gori omenjeni dopisnik sledeče:

"Nekega dne sem se podal v spremstvu pomožnega poštnega cenzorja, kolonela Tidy-a v Liverpoolu v pritičje tamošnjega poštnega poslopja, kjer se nahaja, kakor v katakombah na tone in tone vreč ameriške pošte, podvržene strogi preiskavi angleških poštnih uslužbencev. In še vedno so dovažali z vozni novo pošto, bodisi že namenjeno v New York, ali iz New Yorka. V neki posebni stranski dvorani je oddelek za sprejemanje, tehtanje in registracijo poštnih vreč. Cela stvar gre hitro, ali mehanično iz rok v roke naprej, pri čemur se najstrožje na to pazi, da se nobene vreče kam ne založi ali zameša. V tem, ali sprejemnem oddelku se pošto sortira in sieer na ta način, da gredo navadna pisma v en oddelek cenzorjev, priporočena, ali registrirana pisma pa v posebni oddelek.

V prvem oddelku, ali oddelku za navadno pošto sem opazil več sto dolgih miz, pri vsaki teh miz sedel po dvajset žen in deklet, ki odpirajo naša ameriška pisma. Te uradnice so se tega posla že tako privadile, da jim gre vse gladko in kakor stroj izpod rok. V prvi vrsti se tukaj pisma sortira v dve vrste, v trgovska in privatna. Za vsako vrsto teh pisem so posebne postavne določbe pri cenzuri; povedalo se mi je, da prihaja izmed skupne pošte iz Amerike tri petine trgovskih pisem, dve petine pa privatnih. Za vsako izmed teh vrst pisem je okoli 60 posebnih poštnih določb, katere se mora strogo upoštevati. Ako je v kakem pismu le nekaj, kar bi nasprotovalo le enemu izmed teh poštnih predpisov, se pismo zadrži in označi s posebnim opombo. Pri vsaki mizi se nahaja tudi posebna nadzornica, ki daje na razne informacije potrebna pojasnila. Tudi je pošta iz Amerike razdeljena v več skupin. Tako gredo pisma iz Brazilije k posebnim mizam, pisma iz centralne Amerike k drugim in pisma iz Zedinjenih držav zopet k drugim mizam. V prvem oddelku so nastavljene uradnice, ki umejo perfektno španski in portugalski jezik, v slednjem ali tretjem oddelku se pa pregleduje došlo pošto iz Zedinjenih držav. Ta pošta dela onim ženskam največ preglavice, ker prihaja menda v več različnih evropskih jezikih. Pa modra angleška poštna uprava si je znala tudi tu pomagati iz zadrege. Ni ga jezika v Evropi, še tako znanega, ali neznanega, ki bi ušel v tej dvorani strogi cenzuri večje poštnice uradnice.

V neki drugi dvorani sem opazil okoli 150 možkih, oblečenih v "khaki" uniformo, izposojeni iz državne monturne zaloge. Ti možski pregledujejo posebne vrste, ali večja trgovska pisma, ker imajo za to posebno vajo in skušnjo, navadna lažja pisma pa pregledujejo ženske.

Povedalo se mi je, da je došlo nedavno iz New Yorka v Liverpool dosedaj še najtežje pismo od neke banke, ki je tehtalo 10 in pol funtov; v tem pismu, ali zaviti ku se je nabajalo 146 raznih prilog. Predno je poštni cenzor vsa ta pisma pregledal in prečital, je poteklo več ur. Trgovska pisma so kakor znano vedno težja kot privatna ali zasebna. Povprečno se računa po 13 trgovskih pisem na en funt, privatnih pa 50. Vsako

teh pisem se uradno natančno pretehta in označi s težo.

Na mesec pride iz Zedinjenih držav povprečno do 5.000.000 pisem; ta pisma je pregledalo 1100 poštnih cenzorjev v Liverpoolu. 5000 vreč pošte, došle iz Amerike zavzemajoče do 400.000 pisem se lahko pregleda tekom 48 ur. Sprva je bilo za pošto upravo na Angleškem zelo težko, ker ji je primanjkovalo zmožnih in večjih uradnic. Čul sem, da je bilo sprva v oddelku za cenzuro pisem iz Zedinjenih držav samo 25 večjih uradnic; kasneje se je pa to število pomnožilo, ker je vlada otvorila posebne tečaje in šole, kjer so se žene in dekleta lahko priučile tega poklica.

Kakor se ravna s pismi, tako se vrši tudi stroga uradna cenzura s poštnimi zavetki, prihajajočimi iz inozemstva. Vsak zavitek, ki vsebuje kaj tacega, kar angleška vlada prepoveduje za izvoz v gotove države se zapleni in blago odzdrži. Nemogoče je tu opisati, kaj vse se pošilja v zavitkih pod napušnimi deklaracijami. Tako sem videl do 11 funtov težak zavitek namenjen v Nemčijo, ki je bil označen, da vsebuje staro obnošeno obleko, v resnici je bilo pa v njem okoli 8 funtov kavčukovine.

V zadnjem oddelku poštnega cenzurnega poslopja v Londonu se nahaja cela truma uradnic, ki pregledujejo domače in inozemske časopise. Da, tudi pri tistih se pazi in gleda strogo, da se ne krši poštnih določb. V prvi vrsti se tu ozira na vojna poročila. List, ki poroča morda bolj obširno in nepravilno o vojnih dogodkih bodisi že te ali one države se kratkoma ustavi in uniči."

Vojne sile Japonske, Kitajske in Ameriške.

Odnošaji med Japonsko in Kitajsko se poostrujejo. Na Kitajskem vre močno in Japonci pošiljajo znatne čete na kitajsko celino. Vrh tega so poklecali pod orožje tudi sedem letnikov. To je približno 850.000 mož. Mirovno stanje japonske armade znaša približno 280.000 mož. Po prihodu vpoklicanih bo imela Japonska na razpolago okrog 1.100.000 mož, torej mnogo več kakor za časa japonsko-ruske vojne. Taki armadi se Kitajsko ne more upreti. Njene vojaške sile vsekakor niso velike. Reorganizacija armade še ni bogve kako napredovala. Vrh tega so jo vodili predvsem japonski oficirji in podoficirji, ki so si kljub nasprotstvom s Kitajci znali pridobiti veliko število pristavev. Vojna sila kitajske armade znaša morda kakih 300.000 mož, pri čemer seveda niso vračunjene po starem načinu oborožene in izvežbane čete. — Znatna japonska premoč pa ni preračunjena samo za kitajsko armado, temveč je tudi pripravljena za slučaj kake zunanje intervencije. V tem oziru je treba Japonski danes računati le s severo-ameriško "Unijo". Edina ta ima danes slobodne roke. Toda njene vojaške sile niso ravno velike. Vojna moč armade znaša približno 100.000 mož, milica pa komaj 150.000 mož. Pač pa se upa, da se v slučaju potrebe sestavi iz rezervne milice močna armada prostovoljcev. Seveda pa je istočasno veliko vprašanje, če bi se za prekmorsko ekspedicijo priglasilo ravno dosti prostovoljcev. Brezdvomno bi bilo vezbanje ljudi vsled pomankanja oficirjev in podoficirjev jako težavno. Na morju je Ujuna znatno na boljšem. Ona ima: 10 dreadnoughtov, 13 modernih, 6 starejših linijskih ladij, 14 oklopnih križark, 11 zavarovanih križark, okoli 60 rušilev torpedov in 44 podmorskih čolnov. Ravno radi tega, ker je ameriško brodogrje jako močno, je najbrže Japonska odredila mobilizacijo svojega brodogrja. Japonsko brodogrje šteje 6 dreadnoughtov, 4 bojne križarke, 2 zelo moderna preddreadnoughta, 4 zelo močne oklopne križarke, ki prekašajo starejše ameriške linijske ladje, 9 starejših križark, ki niso dosti slabše od enakih ameriških, 16 zavarovanih križark, 52 rušilev, torpedov, 16 torpedov in okoli 20 podmorskih čolnov. Kar se tiče modernega ladijskega materiala, ima Amerika neznatno premoč le glede artilerije, zato pa so Japonci v drugem oziru na boljšem v svojimi štirimi bojnimi križarkami. Glede starejšega materi-

jala imajo Amerikanci premoč v linijskih ladijah, Japonci pa odločno premoč v oklopnih križarkah. Glede torpedovk ste obe državi približno enako močni. Pomisliti je treba pa, da bi v slučaju nastopa Amerike v vzhodni Aziji zamogli stopiti v akcijo le japonski podmorski čolni, kar je zelo važno. V splošnem imajo torej Amerikanci premoč nad Japonci, Japonci pa so na boljšem vsled odločilne bližine lastnih pristanišč, ki bi jim služila za podlago. V zvezi z veliko premočjo japonske armade izhaja torej iz vsega tega, da zamore Japonska lahko čisto mirno delati na uresničenju svojih načrtov v vzhodni Aziji. "Slov. Narod".

Silke iz vojne.

Vojakovo zaupanje in hvaležnost do Matere božje.

M. Kavčič iz Žirov piše svoji ženi s severnega bojišča:

Ljuba žena! Predno Ti nadalje pišem, Te iz srca lepo pozdravim, kakor tudi mojo malo hčerko. Naznanjam Ti, da sem dobil paket 23. maja in sem bil zelo vesel vsega, kar si mi poslala, najbolj pa podobe Matere božje, ki jo bom imel za oltarček. Marije ne bom nikoli zapustil.

Bilo je 16. maja; tega dneva ne bom nikoli pozabil. Bil sem v strašnem ognju; kroglo so letele okrog mene, kakor bi rojile čebele. Pa nobena se niti obleke ni dotaknila, kajti neprestano sem klicala Marijo na pomoč. In z samojetonom smo se dajali, da je bilo strah in groza; ob 3. jutraj smo jih napadli in jih po hudem boju vrgli nazaj. Drugi dan so pa granate padale, da nas je kar zasipalo. Jaz sem še vedno Marijo na pomoč klicel in nič hudega se mi ni pripetilo.

Draga moja žena, lepo Te prosim, nikdar Marije ne zapusti! Prosim Te, plačej zame sv. mašo v čast Materi božji. Pošiljati mi ni treba ničesar več; imamo vsega zadosti. Mese mi še ostaja; vsak dan dvakrat kava, juha in meso, pa kruha zadosti. Da bi le hujšega ne bilo, pa se še vidimo, če Bog da. Prosim Te, ljuba žena, in Vas oče, in Tebe moja sestra, molite zame in jaz tudi za Vas molim. Tako nam bo Bog dal, da se še srečno vidimo. Veliko zaupje imam na Marijo. To mi je najbolj hudo, ker mi ni mogoče, da bi bil pri spovedi; nisem še nobenega duhovnika videl. Ljuba žena, pojdi Ti zame k sv. spovedi in sv. obhajilu, večkrat, da bi nas Bog obvaroval nezdol.

Še enkrat se priporočam v molitev; posebno če hoste zvedeli, da sem padel na bojišču, tedaj. Ljubi moji, se me še posebno spominjajte v molitvi. Pozdravljeni mi bodite in na veselo svidenje, če ne na tem svetu, pa nad zvezdami! Z Bogom. — M. Kavčič.

Sklad "Glasila K. S. K. Jednote" ozir. K. S. K. J. za ranjence in sirote padlih žrtv v stari domovini.

XVIII. izkaz.

5. in zadnja kolekta rojaka Jakob Janež, pooblaščenega nabiralca društva sv. Stefana št. 1 K. S. K. J., Chicago, Ill.

Darovali so sledeči:

Maks Usmiljenič	\$2.00
Miss Ana Kenig	1.00
Martin Nemanich	1.00
Louis Stehaly	.50
John Kosiček	.50
Ivanka Oražem	.50
A. Resinovich	.50
Pavel Schneller	.50
Ignac Perko	.50
Adolf Misja	.50
Anton Pungercar	.50
Zora Janež	.50
Mini Janež	.50
Ivan Počkaj	.25
Jakob Schwab	.25
Jakob Cvek	.25
Filip Pivk	.25

Skupaj\$10.00
XVII. izkaz v št. 44 "Glasila K. S. K. Jednote." \$1156.76

Skupaj\$1166.76
Iskrena hvala vsem darovalcem!

Uredništvo in upravnništvo
"Glasila K. S. K. Jednote."

V mestu Tokio na Japonskem je nekaj nad 800 javnih kopeli. Te kopeli obiskuje sleherni dan nad 300.000 ljudi; za enkratno kopanje se plača 2c pristojbina.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 1. oktobra 1916 skupna izplačana podpora
\$1,185,824.62.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schmeller, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311—3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6619 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 38—10th St., North Chicago, Ill.
Frank Piemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopisne društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iz urada glavnega tajnika K. S. K. Jednote.

ODSTOPILO ČLAN.

Od dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 18899 Štefanec Frane 28, 500, 25. okt. 1916, dr. št. 71 (ie).

PRESTOPILO ČLANI.

Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill. 3145 Zalar Josip 21, 1000, 19. okt. 1916, I. dr. št. 245 (ie), II. dr. št. 422 (ie).

Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k dr. sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 18914 Brezce Josip 29, 1000, 7. okt. 1916, I. dr. št. 244 (ie), II. dr. št. 208 (ie).

Od dr. sv. Alojzija 47, Chicago, Ill., k dr. Mar. Pomagaj, 79, Waukegan, Ill., 19474 Hrvoj Valentin 26, 1000, 8. okt. 1916, I. dr. št. 97 (ie), II. dr. št. 131 (ie).

Od dr. sv. Jožefa 69, Gt. Falls, Mont., k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 18617 Hren Jernej 24, 1000, 2. okt. 1916, I. dr. št. 23 (ie), II. dr. št. 524 (ie).

Od dr. sv. Martina 126, Mineral, Kans., k dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 17571 Potočnik Frane 23, 1000, — 13312 Dolene Peter 32, 1000, 8. okt. 1916, I. dr. št. 33 (ie), II. dr. št. 76 (ie).

PRESTOPILO ČLANICE.

Od dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., k dr. Mar. Pomagaj 78, Chicago, Ill., 2748 Zupan Antonija 22, 1000, 15. okt. 1916, I. dr. št. 312 (ie), II. dr. št. 204 (ie).

Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 3493 German Frane 22, 1000, — 605 German Ana 24, 500, — 575 Svete Margeta 34, 500, 15. okt. 1916, I. dr. št. 242 (ie), II. dr. št. 102 (ie).

Od dr. sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., k dr. sv. Jan. Krstn. 60, Wenona, Ill., 4554 Nazaj Ana 27, 1000, 20. okt. 1916, I. dr. št. 334 (ie), II. dr. št. 54 (ie).

Od dr. sv. Jožefa 69, Gt. Falls, Mont., k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5417 Hren Jožefa 17, 1000, 2. okt. 1916, I. dr. št. 23 (ie), II. dr. št. 524 (ie).

Od dr. Mar. Mil. Polne 114, Steelton, Pa., k dr. sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 3153 Matjašič Magdalena 28, 1000, 20. okt. 1916, I. dr. št. 26 (ie), II. dr. št. 126 (ie).

Od dr. sv. Martina 126, Mineral, Kans., k dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 4422 Dolene Ivana 20, 1000, 8. okt. 1916, I. dr. št. 33 (ie), II. dr. št. 76 (ie).

Od dr. sv. Ane 139, La Salle, Ill., k dr. sv. Ane 150, Cleveland, Ohio, 4823 Zupančič Helena 19, 500, 17. sept. 1916, I. dr. št. 27 (ie), II. dr. št. 33 (ie).

ČLANICA ZNIŽALA ZAVAROVALNINO \$1000 NA \$500.

Pri dr. Mar. Sed. Žalosti 81, Pittsburg, Pa., 3935 Kos Marija 21, zni. 28. okt. 1916, dr. št. 144 (ie).

Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Listnica uredništva.

Nekaterim našim naročnikom se bo morda zdelo čudno, da so dobili zadnje številko iz Hughesove slike in poročilom o zmagi republikanske stranke. Omeniti moramo, da so prinesli danes teden, ali minulo sredo zjutraj vsi ebiški angleški listi vest o zmagi republikanskega predsedniškega kandidata Charles E. Hughes. To vest in sliko Hughesa, kot znamenje so obelodanili istodnevno tudi nekateri drugi naši slovenski listi.

Zadnja številka našega lista je šla v tisk v sredo zjutraj ob 2. uri. Tiskalo in odposlalo se je takoj ista jutro okoli 4000 iztisov. Ker se je pa volilna sreča dan kasneje obrnila na Wilsonovo stran, smo razposlali ostalih 9000

iztisov lista z opombo, da se ne ve, kdo je izvoljen predsednikom. Priobčili smo slike obeh predsedniških kandidatov, ki sta stala v hudi borbi za prvenstvo.

Cenj. čitatelji naj torej nikar vsled tega ne mislijo, da je po tегnili naš list z Hughesom, ali republikanci, ker je priobčil najprvo njegovo sliko; ta vest o izidu je bila posneta iz drugih ameriških listov, kakor že omenjeno. V obče naj vsakdo pomisli, da je bila letosnja predsedniška volitev tako burna in huda, kakoršne še ne pomni zgodovina Zedinjenih držav; torej je bilo tudi uredništvu našega lista težko pisati o pravem ali napačnem izidu predsedniških volitev.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec oktober, 1916.

Dr. št.	Prejeli na račun ano št. 10-16 za mesec okt. 1916.	Izplačali		
		Smrtnina	Poškod.	Bohn. podp.
1.	342.51		\$ 50.00	
2.	517.88	\$ 1,000.00		
3.	196.73	500.00		
4.	112.95			
5.	189.22			
6.	578.42	142.85		
7.	153.76			
8.	28.46			
9.	78.84			
10.	416.36			
11.	63.05	200.00		
12.	262.43			
13.	220.42			
14.	193.34			
15.	32.63			
16.	78.61			
17.	102.62	180.00		
18.	49.29			
19.	21.06			
20.	569.24	500.00	250.00	
21.	410.44	500.00		
22.	361.60			
23.	90.84			
24.	185.41			
25.	112.62			
26.	26.28			
27.	141.31			
28.	119.52			
29.	142.98			
30.	192.20			
31.	296.92	1,000.00		
32.	75.41			
33.	52.06			
34.	120.63			
35.	86.40			
36.	353.63			
37.	78.71		50.00	
38.	75.00			
39.	293.19	1,000.00		
40.	78.72			
41.	127.84			
42.	256.60			
43.	138.35			
44.	87.22			
45.	275.69			
46.	68.59			
47.	178.62			
48.	32.70			
49.	227.90			
50.	120.08			
51.	170.00			
52.	69.08			
53.	15.96			
54.	33.29			
55.	137.79			
56.	28.14			
57.	104.73			
58.	60.46	900.00		
59.	60.46			
60.	67.32			
61.	104.49			
62.	266.87			
63.	242.21		50.00	
64.	147.80			
65.	204.46			
66.	204.65			
67.	67.47			
68.	131.12			
69.	48.05			
70.	52.98			
71.	138.55			
72.	51.16			
73.	170.57			
74.	28.87			
75.	150.74	1,000.00		
76.	83.14			
77.	167.22			
78.	50.62			
79.	120.41	50.00		
80.	49.62			
81.	61.45			
82.	101.12			
83.	29.18			
84.	65.26			
85.	5.78			
86.	118.64			
87.	80.21			
88.	58.03			
89.	118.37			
90.	51.13			
91.	61.36			
92.	31.81			
93.	126.72			
94.	81.20			
95.	39.77			
96.	123.24			
97.	34.57			
98.	39.83			
99.	122.38			
100.	47.62			
101.	33.26			
102.	73.31			
103.	5.83			
104.	43.32			
105.	103.03			
106.	64.23			
107.	16.01			
108.	10.44			
109.	103.34	350.00		
110.	87.15			
111.	31.89		50.00	
112.	26.19			
113.	49.10			
114.	40.65			
115.	29.54			
116.	40.91			
117.	43.31		250.00	
118.	147.96		50.00	
119.	36.07			
120.	105.06			
121.	52.88			
122.	64.00		50.00	
123.	32.44			
124.	20.07			
125.	95.65			
126.	33.26			
127.	30.41			
128.	59.10			
129.	50.59	250.00		
130.	22.60			
131.	43.87			
132.	20.65			
Skupaj.	\$ 15,248.89	\$ 7,572.85	\$ 800.00	

Opomba: Društva označena z zvezdico imajo plačan ases. za mesec sept. 1916.

Preostanek 1. oktobra 1916. \$429,479.57

Prejemki tekom meseca oktobra 1916.

Plačanega od društev	\$15,248.89
Obresti	691.23
Najemnina	36.25
Povrnjena premija od obveznic	43.75
Obveznice	\$ 5,000.00
	\$ 21,020.12
	\$450,499.69

Izdatki:

Plačana posmrtnina	\$ 7,572.85
Plačana poškodnina	800.00
Obveznice Collins Street, Joliet, Ill., Special Improvement 5% obresti	5,000.00
Razni upravni stroški	362.69
	\$ 13,735.54
Preostanek 31. oktobra 1916.	\$436,764.15

JOSEPH ZALAR,
gl. tajnik, K. S. K. J.

Joliet, Ill., 8. novembra 1916.

Poštenost in pravica.

(Spisal Dragutin. — Iz "Dom in Sveta".)

Po čemer je toliko časa hrepenela, po čemer je vpila, odkar je vzrastla v krepko in lepo dekle, vsaka njena čutnica in vsaka njena mišica, po čemer jo je gnalo nemirno srce, to je dosegla.

Dosegla je svoj vzor, svojo srečo, svoja zemlja nebesa: našla je osebo, katero ljubi.

Sedaj pa se čuti srečno, da bi ne zamenjala z nobenim. Prazno, brez smotra, jednolično so ji potekala leta in leta... nihče se ni menil za njo, nihče ni želel njene prijateljstva, njene pomoči, njenega sveta. Sama samecata kot skala sredi morja je stala med svetom, ki je hrumel, šumel in hobnel ob njej, ne vprašanje je, ne oziraje se na njo... kakor bi je ne bilo. In vendar, kako je želela postati komu, važna, zanimiva, neobhodno potrebna! — Kako rada bi se oklenila duše, o kateri bi bila preverjena, da ji brez nje ni cele sreče! — A ni je bilo...

Ko sta ji umrla oče in mati v istem tednu za legarjem štela je menda sedemnajst let. Prav tedaj je končala višjo deklško šolo. Sama je ostala na svetu; bratov in sestri ni imela, sorodnikov pa ni poznala. Oče se je bil priselil pred tridesetimi leti v mesto z dežele, oženil se proti volji svojcev z njeno materjo, skromno šivijo; poslej so se vse zveze potrgale, ostali so le nase navezani, in sedaj je bila i ona samasvoja. Stariši ji niso zapustili skoro ničesar razven pohištva. No, ona ni obupala. Bila je pogumna in odločena deklica, ki je, zanjajoč v Boga in svoje znanje, zrla brez bojazni bodočnosti v lice. V svojih šolskih letih je bila marljiva, naučila se je klavirja, francosčine, laščine in umetnega vezenja. S tem si je sklenila služiti kruha. In iskala si je službe. Dolgo je tavalala brez uspeha, naposled pa je dobila po priporočilu svojega bivšega kateheta tri družine, pri katerih je poučevala domače hčerke tega in onega, ter si zaslužila toliko, da je imela lepo, čedno stanovanje, lično sobico, vedno dostojno obleko, ukusno hrano, pa še nekaj je mogla skoro vsak mesec nesti v poštno hranilnico. Slabo se ji ni godilo. Zdrava je bila, ljudje so jo pošteno plačevali, učenke so jo ljubile in — vest je imela čisto, mirno, zadovoljno.

Tako so minevala leta; imela je dva, tri, štirindvajset let... postala je velika, močna, jedra, lepa punica: a zadovoljna ni bila več sama s seboj; ni poznala da je srečna, kakaj nečesa ji je nedostajalo. Često je bila slabe volje, jezila in togotila se je radi vsake malenkosti, včasih pa se je zasajala pri slabih mislih in željah, da je sama nad seboj preplašena iskala miru in pomoči v cerkvi.

Sama ni vedela, kaj ji je, po čem hlepi in hrepeni: danes, danes pa je zvedela vse, — tako pravi sama sebi, — in sedaj bi najrajša vriskala in skakala: saj je našla onega, ki bo njen, in ona bo njegova...

Vsako opoldne je hitela preko kapucinskega trga in po kolodvorskih ulicah domov k obedu, katero ji je pripravljala stara ženska, stannjoča poleg njene sobice. Vsako opoldne pa je srečevala že pol leta velikega, lepega gospoda, malih, črnih brk, kodravih las, temnih prijaznih oči in ponosne hoje. Dočim je šla ona proti kolodvoru, prihajal je on od nasprotni strani vedno ob istem času, da sta se srečala skoro vedno pred isto hišo, ob istem voglu. Tega srečevanja sta se oba tako navadila, da sta natanko vedela, koliko je ura, koliko se je kdo zannudil, za koliko treba pospešiti ali pa umeriti korake, da pride ta ravno pravočasno h kosilu. Privadila sta se temu tako, da sta bila nemirna, ako jednega njiju ni bilo, da sta ves dan razmišljala, zakaj li ga ni bilo, ali pa zakaj je ni bilo videti, ter bila zopet nekam vesela, če sta se srečala naslednjega dne ob navadnem času na navadnem mestu. Človek je pač bitje, ki se navad najbolj trmasto oklepa, in čemur se privadi, tistega se drži, naj bo dobro ali slabo.

Izpočetka ni naša znanka gospoda niti pogledala, saj ji je bil tuje. Polagoma sta si postajala znana, srečajoč se sta si naglo pogledala drug drugemu v oči

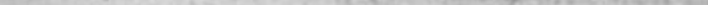
ter se tako nemo pozdravljala. To je trajalo nekaj mesecev. Ko pa je zmajalo nekaj njega par dni, zdelo se ji je čista skoro prazna in pusta; boječe in nekako hrepenče se je ozirala naokoli, je-li ne bo zagledala kje njegove ponosne zračnane postave. Zakaj ga ni? Je-li obolel, ali pa odpotoval? Morda se ne vrne nikdar več? Ne, ne, vrniti se mora, sicer bi mi povedal! — Tako je razmišljala, kakor bi imela že kake pravice do njega, kakor bi bil njen prijatelj. In ko ga je res zopet srečala, zasvetile so se ji od veselja oči, lice pa je pokrila temna rdečica. On pa se ji je nasmehnil ter poklonivši se ji odkril. In od tistega dne jo je pozdravljaval vsako opoldne: "Klanjam se gospici!" ona pa mu je odgovarjala "Dober dan!" — Pozdravlja se sta za drževala korak ter iskala oči drug drugega. Včasih se je ozrla še jedenkrat za njim... a eva ga, i on je stal ter gledal za njo, da je srmežljivo pohitela naprej. Dogodilo se ji je tudi poslej čisto, da se je med poukom zamislila ter v domišljiji gledala njegove lepe, temne oči, da je po noči v snu kramljala z njim, da jo je nazival svojo nevesto in ona ga je imela rada.

Neko nedeljo pa jo je čakal pred hišo, v kateri je poučevala. Pozdravil jo je ter se ji pridružil. Bil je vljuden, vesel in zabaven; Imel je prijeten nizek glas, oči njegove pa so bile tako ljubeznive! Obraz mu je bil vedno na smeh. Nepopisno ji je ugajal.

In poslej se ji je pridružil še večkrat ter jo spremljal, prijazen in preprosto kramljajoč z njo o tem in onem, kakor najboljši prijatelj. In tudi ona mu je odkritosrečno pripovedovala o svojem življenju in svojem poslu. Njemu je mogla zaupati vse.

Ko pa jo je nekega večera zopet spremljal do njenega stanovanja, stopil je v vežo za njo ter jej dejal: "Gospice Ana — odpustite — zatajevati se ne morem več: jaz vas ljubim... bodite moja nevesta! Ali hočete?"

Kako srečno se je štela, ko mu je podala svojo desnico!

Novice iz stare domovine.

RESNIČNE VESTI IZ STARE DOMOVINE.

"Amerik. Slovenec" piše: G. Ludovik Kambič, rodom iz Metlike, se je vrnil pred tremi tedni iz starega kraja, in ko se je mudil dva tedna pri svojih sorodnikih v bližnjem Braidwoodu, je prišel zadnji petek (3. t. m.) v Joliet, kjer misli ostati, če dobi primeren delo. G. Kambič je ameriški državljan in je bival že štirinajst let v Ameriki, večinoma v Colorado, predno je šel na obisk v staro domovino. Prišel je v svoj rojstni kraj dva meseca pred vojno in je postal tam do srede letošnjega septembra. Priporočeval nam je, da je došla vest o vojni napovedi v Metliki ob 3. uri zjutraj. Vlado uradniki so navdušeno govorili o vojni, ali ljudstvo je jokalo "kakor dež". Do letošnjega septembra so bili vpoklicani že vsi mladeniči in moške v starosti od 17. do 50. leta, a zdaj so menda že pod orožjem vsi moški do 55. leta starosti, tako da so ostali doma samo deca, ženske in starci. Belokrajnska železnica je večkrat prevažala samo vojake, topove in druge vojaške stvari, tako da je bila za civilni promet zaprta. Streljanje na Goriškem je bilo prav razločno slišati v Beli Krajini. Število fantov in moških, ki so padli v vojni, je prav veliko, a vse natančnosti se ljudstvu še prikrivajo. Domov pride le kak "ozdravljen" pohabljenec brez rok ali nog. Revščina je nepopisna. Letošnja letina je slaba, zlasti vsled suše. Krompirja in debelca (kornuze) ni obrodilo skoraj nič. Na Hrvaškem je uničila toča, kar je pustila suša. Liter vina stane en goldinar ali dve kroni. Živila se lahko proda, a samo po gotovi ceni; nazaj kupi se pa dvakrat dražje. Če hoče kdo iz ene v drugo vas, mora imeti legitimacijo ali posebno dovolilo. Celo na polje so smeli začeti vojne samo z legitimacijo. Vse je pod strogim žandarškim nadzorom. Ljudje morajo, ker je vsaka beseda nevarna, zlasti v vojni. Tekom vojne je bilo ustreljenih že mnogo civilistov, ki so preglasno mislili; ustreljeni so bili mnogi na vojaškem strelišču pri Ljubljani v pričetku vojne, v strahovalen zglede. In tako dalje. Tudi g. Lud. Kambič je bil večkrat v nevarnih situacijah, vendar ga je vselej srečno izmotal njegov ameriški popotni list in državljanski papir. Vrnili bi se bil v Ameriko že poprej, pa je čakal od meseca do meseca na koncu vojne. Ker pa ga je ni mogel dočakati, je vzel slovo od svojcev in Bele Krajine ter sredi septembra tega leta "odrinil od kraja proč". Njegov popotni list ima vsepolno kolkov in pečatov in opomb (v zvezi s nemščino, seveda), kajti pošiljali so g. Kambiča semterja, predno se mu je posrečilo dospeti čez Ljubljano-Dunaj-Pasov-Dunaj-Elten v luko Rotterdam. Med pomorsko vožnjo je bil v vednem strahu, da zadene ladjo mina ali torpedo, in prvih pet ur ni mogel nič spati. Zavriskal od veselja pa je, ko je zagledal slavni kip Svobode in zopet stopil na ameriška tla.

Legar v Trstu. "Edinost" dne 10. sept. piše: Tekom 2. sept. do 9. sept. je bilo v Trstu naznanjenih 34 slučajev legarja.

Šolske vesti. "Edinost" z dne 10. sept. piše: Goriška slovenska gimnazija je pričela s poslovanjem v Trstu. Mestni magistrat v Trstu je sprejel slovenski otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Vrdeli pod svoje varstvo. Slovenski jezik ostane še v bodoče glavni jezik v tem otroškem vrtcu. Učiteljice ostanejo ravno iste kot so bile dosedaj. Goriško učiteljske s slovenskim, nemškim in laškim naučnim jezikom se preseli v Trst. — V Pazinu so otvorili dne 16. sept. privatno žensko vseučilišče. Sprejemala se bodoče dekleta od 15. let stare in naprej ki morejo predložiti izpit iz slovenskega, hrvaškega, nemškega in laškega jezika.

Meso v Trstu. "Edinost" z dne 16. sept. piše: Od jutri, t. j. od 17. septembra naprej se bo v Trstu zopet dobivalo meso in sicer 1 osminka kilograma na osebo. V Gradcu so oblasti povišale ceno mesu od 8 na 12 kron pri kg. To velja za prekajeno meso.

Pivo v Avstriji. "Nene Freie Presse" poroča: — Od dobro poučene strani se nam naznanja, da bodo morale avstrijske pivovarne kmalu prenehati s svojim poslovanjem, kajti potrebno je, da se ves ječmen v Avstriji prihrani za živež ljudstva. Naravno je, da če prenehajo pivovarne s poslovanjem, da bodo prizadeti neštevilni krečmarski krogi. 13. sept. je izšla vladna naredba, glasila katere se od 4. novembra naprej pivovarne ne smejo več posluževati sladi za varenje piva. Produkcija piva bo, tekom meseca ustavljena na 35 procentov, in tekom dveh mesecev se pivo sploh ne bo varilo v Avstriji. Pivo se sme točiti v gostilnah vsak dan, razven nedelje od 7—10 zvečer, in sicer se sme dati vsakemu gostu v gostilni največ pol litra, a domov se sme vzeti največ en liter pive.

Pomanjkanje drobnega denarja v Avstro-Ogrski. "Pester Lloyd" z dne 16. sept. poroča: Budimpeška trgovska zbornica se je obrnila na ministrstvo finance in trgovine in na ministrskega predsednika s prošnjo

in povzročuje pomanjkanje drobiža na Ogrskem od 1 K nazvali jako veliko škodo v trgovini. Priporoča se nujno, da se da fiskalni papirnat denar po 1 K. Prej je manjkalo 10 in 20 vinarovskih novcev, sedaj so pa pričele zmanjkovati krome iz prometa, kar ima za posledico velikim neprimlikam v trgovini. Občinstvo si pomaga s tem, da lomi krome na dva ali tri dele, in za manjše zneske pa plačuje v poštnih znamkah. Energično se torej zahteva, da vlada v tem pogledu kaj stori in prisili one, ki skrivajo drobiž, da ga prinesejo na dan in v promet.

Železen denar v Avstriji. Vlada je pričela kovati nov denar, dva vinarja komad, kateri denar je kovan iz železa.

Zagrebske kavarne brez kruha. "Hrvatska Rijec" z dne 29. septembra piše: Kakor smo zvedeli je odbor za mestno aprovizacijo sklenil na večerajšnji seji, da rli težav pri uvažanju moke, in kakor se je, naredilo že po drugih mestih monarhije, prepove vsako nadaljnjo prodajanje kruha po gostilnah in kavarah. Ta naredba stopi takoj v veljavo, in mora odstopiti vsak sam prinesiti kruh v gostilno ali kavarino. Potniki, ki stanujejo v hotelih, dobijo v slednjih karte za kruh, nakar lahko kupijo kruh v pekarnah.

Zaplenjeno premoženje. Na podlagi obsodbe vojnega sodišča v Trstu so obsojeni slednji na zaplenbo premoženja, ker so prestopili k sovražniku: Dr. Julij Pavlin, advokat v Trstu, Anton Šestan, bivši finančni pristav v Trstu, Adolf Hlavar in Josip Hofman, ki sta oba pripadala k črnovojnomu oddelku št. 18.

Italijani in slovenski jezik. "Slovenec" z dne 14. sept. poroča: Italijani so zopet metali po goriški zemlji listine, ki se odlikujejo z jako slabim slovenskim jezikom in na katerih listinah pripovedujejo, da je Rumunska napovedala vojno Avstriji.

Slovenske šole v okupirani Goriški. "Slovenec" z dne 14. sept. piše: Časopisi javljajo iz Lugana, da je laška vlada odprla slovenske šole v vseh onih mestih v "Brdih", kjer so bile prej, in za učitelje so postavljali sami Slovenci.

Razne stvari. Novo vojno posojilo in vojni stroški Francije.

Francoska vlada načrta zopet v kratkem razpisati novo vojno posojilo v znesku več milijard frankov. Državne zadolžnice se bo izdajalo po 87.25, ki bodo donosale po 5 odstot.

Od početka sedanje vojne do konca 1. 1916 bodo znašali skupni vojni stroški Francije že 61 milijard 645 milijonov frankov (\$12.329.000.000). Državni prometa avgusta 1914 do avgusta 1916 iz kazuje za 35 milijard frankov deficita ali primanjkljaja. Pomenljivo je pri tem, da je Francija v tem času posojila svojim zaveznikom že 1 milijardo 650 milijonov frankov, katero svoto se ni dobila povrnjeno.

Mutec videl kralja in izpregovoril. Londonski list "Lancet" poroča o sledeči zanimivi dogodbi, ki se je vršila pred nekaj meseci v neki vojaški bolnišnici na Laškem:

Ko se je boril italijanski artilerijski poročnik Francesco Umari na soški fronti, mu je priletela v bližino velika avstrijska granata. Težko poškodovanega se prenesel kmalu v bližnjo vojaško bolnišnico. Ta poročnik se je eksplozije granate tako prestrašil, da je postal mutast; niti besedice ni mogel nekaj dni izpregovoriti.

Prijeti se pa, da nekoga delaški kralj Viktor Emanuel nepričakovano obišče ranjence v dotični bolnišnici. Ko je poročnik Umari zagledal in spoznal kralja se mu je nenkrat razvzplakel in je ves ginjen zaklical: "Njeg. Velikanstvo kralji!" Od onega dne se mu je govor zopet normalno povrnil.

Ako vlada med političnim strankami zastopnost, tedaj ni do sti službenih mest pričakovati.

Kdor potroši dolar predno ga je zaslužil je podoben onemu, ki bi hotel použiti jajce, še predno je isto zleženo.

"Ave Maria" — Koledar. Upravništvo "Ave Maria", 62 St. Marks Pl., New York, N. Y., nam je doposlalo na ogled svoj pravkar izdani Koledar za navadno leto 1917, ki obsega z oglaševred 184 strani. Platnice krasi okusno trobarvno izdane slika kakor lansko leto, med čitvomi pa najdemo 32 različnih nabožnih in drugih slik. Vsebinsko koledarja A. M. je sledeča: Kalendarij. Velikonočna dolžnost. Postna postava za Združene države. Cerkevni zapovedani prazniki. Poštne določbe. Spomini (pesem). K. S. K. Jednota. Slovenski stariši pozor! Otroci naščevalci grehov svojih starišev. Na sveti večer, resnična povest. Duhovski humbug. Častna straža (pesem). "Prisegam" / zanimiva gledališka igra s petjem v treh dejanjih, priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. Materina popotnica (povest). Upanje (pesem). Duhovski business. Blagor Vam, ki ste odšli (nagrobna pesem). Njegovi sivi lasje (povest). Sreeji daj! (pesem). Vzvišena je misija K. S. K. J. Nedolžnim srcem (pesem). Rev. Ivo Levec, O. F. M. (životopis izpod peresa Rev. J. L. Zaplotnika). Za naše ameriške Slovence. Slovenska kuharica. Praktični nasveti. Umetna ženska ročna dela. Našim malim (basni). Dečki, bodite pošteni. Uganke. Razpis treh častnih nagrad po \$5 za mladino. Kronika (zgodovina raznih slovenskih naselbin v Ameriki). Smrtna kosa. Slovensko častnikarstvo v Ameriki. Svetovna vojna. Amerikanske države (statistika). Hijerarhija sv. katoliške cerkve. Hijerarhija katol. cerkve v Združenih državah. Imenik slovenskih duhovnikov v Ameriki. Mešane slovenske župnije v Ameriki. Slovenske župnijske šole v Ameriki. Naše slovenske podpirne Jednote. Slovenske amer. naselbine. Mea culpa (klic za Zvezo katol. Slovencev v Ameriki). — Oglasi.

Označeni Koledar našim cenj. naročnikom in članstvu K. S. K. J. prav toplo priporočamo; cena s poštnino vred znaša 35c.

Le groblja samega sebe. Mnogi bolnik vsled revmatizma ali nevralgije je danes samo groblja svoje prejšnje bitnosti. Ven-

dar je pomoč tako blizu pri roki, — rabiti Triner's Liniment pomeni zopet dobiti zdravje. Izvisten tudi za preteganjenja, izvirke, ozeblina. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. — Isti mali izdelek preskrbi za vaše gospodinjstvo Triner's Cough Sedative, prvovrstno zdravilo za prehlade, kašelj, bolno grlo, nadoho. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

POZOR

\$1000.00 nagrade

Neka lažnjiva oseba si je izmislila, da je bilo meni spodaj podpisanemu FRANK JURJOVECU, skozi roke pravice izpuščenega več sodov vina.

Opomniti moram, da je to gorostatna laž, ter hočem vsakemu, kateri mi zamore dokazati gori omenjeno obrekovanje plačati \$1000.00 na roko.

Vsako pa, katerega bom še za naprej slišal kaj takega mene po krivem obsojati, se bo moral pri sodišču zagovarjati pa naj si bo že Peter ali Pavel, ter vsak, kdor se neve kakšna kazen ga čaka za obrekovanje in odškodnino trgovine lahko pri meni to polize.

Sicer pa mislim, da sva z istim strupenim jezikom, ki si je to izmislil že blizu.

Vsem v svarilo!

Z spoštovanjem

FRANK JURJOVEC,

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

(Adv. No. 45-47.)

TEL: CANAL 627.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjci! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kislo smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglašite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pasteri-zirano; dobivam ga naravnost od fermerjev. Mleko je preje natančno preiskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL,

slovensko-hrvatski mlekar.

Stavbinsko in posojilno društvo 'SLOVENSKI DOM'

Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne vloge in posojuje denar na posvetstva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbornega načina pri hranjevanju!

Rojaki izven Chicago! — Prište za pojasnila!

Louis Duller, predsednik

Jos. Steblay, tajnik

1840 W. 23 St.

Martin Nemanich, blagajnik.

Li veš?

Li veš za prostor NEMANICH MARTINA, v Chicago tam na 22. cesti? Gostilna znana in prodaja vina. Le tam najbolje boš dobil za jesti. Za žejno pivo dobro se prileže. Prižge če zraven fino si "cigaro". Želodeček človek si lahko priveže s požirkom žgane kapljice za "baro".

Martin Nemanich

slovenski gostilničar, 1900 W. 22. St., vogel So. Lincoln St., Chicago.

Važno naznanilo

za podporna društva, trgovce in podjevalnike ter sploh vse Slovence.

Znano je nam, da imajo razna podporna društva več denarja naložnega na različnih bankah, ali pa na zemljiških uknjižbah, (mortgagees), kar jim žal donosa primeroma le malo obresti, morda samo po 2½ ali 3%?

Ta denar bi imela podporna društva, trgovci in drugi lahko bolje in tudi varno naložen, ki bi jim donasal OD 5%, 5½% DO 6% OBRESTITI. Denar bi bil naložen tako varno, da je vsaka izguba izključena. To bi se doseglo z nakupom bondev električnih in plinarnih podjetij, šolskih, municipalnih, okrajnih in državnih BONDOV ali OBVEZNIC, ki so istotako varne kot bi bil denar naložen v banki. Te bonde se lahko vsak čas proda ali zamenja za gotov denar. Obresti se dobiva vsakega pol leta s posebnimi kuponi v vsaki banki. Tvrdba

ELSTON & CO.,

39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

je ena izmed dobro znanih tvrdk, ki trguje z bondi in obveznicami. Mi smo prodali zadnji čas K. S. K. Jednoti že za več kakor \$100.000.00 raznih bondev in obveznic z visoko donosajočimi obrestmi; ti bondi so tako sigurni, kakor gotov denar. Vsled tega se priporočamo toplo tudi društvenim uradnikom, osobito blagajnikom, ter tudi posameznikom, ki imajo denar naložen na nizke obresti, da se obrnite na nas za pojasnila pri nakupu bondev. Mi vam bomo priporočili in preskrbeli bonde najboljše vrste, kar bo v vašo lastno korist. Pišite nam za pojasnila v slovenskem, ali angleškem jeziku, nakar vam bomo dali takoj zastoj potrebne informacije.

Bonde se kupi lahko že od \$100.— naprej.

Priporočamo se s spoštovanjem

ELSTON & CO.,

39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

ZA ADRIJO...

Povest iz uskoško-benečanskih bojev. — Spisala Lea Fatur.

(Nedaljevanje.)

Kot da bi odhajal kak kralj v prognanstvo, ne gusarji, razbojniki...

Baron Dietrichstein se nasmeje sarkastično: "Pristala bi Jurisu krona... Čujem, da mu je ponudil sultan oblast čez Primorje — seveda pod pogojem, da prizna sultansko nadvlado."

Venier se ugrizne v ustnico. Pa naglo vrne pušico: "Slabše, kot je zdaj, bi ne bilo pod sultanom. Zdaj pobirajo cerkve desetino od ropa, duhovniki blagoslovijo razbojnike na razbojstva — oblasti pa..."

"Gospod pooblaščenec, pazite na svoje besede!" Dietrichstein položil roko na meč, vzrasteta Kacijanar, de Leo... —

Hladno se poslovita avstrijska komisarja od beneškega poslanca. Ne spremita ga do ladje. "Naj ga nosi vrag, benečanskega ogleduha!" zakolne Kacijanar za njim. "Uskoki so res malo nemirni, toda poštene ljudje so. Njihovi zlatniki, turskega ali beneškega kova, so prave teže. Biserna zavrtnica, katero mi je darovala lepa Zora za mojo gospo, velja par grasič."

"Konj in njegova oprava, moj spomin od Zore, je tudi posebne vrednosti in lepote," pripomni zadovoljno Dietrichstein.

Spremljan od svojega tajnika in dveh vojakov mora Venier skozi gručo Uskokov. "Benečanska krvopija!" "Galjot!" siječo žene, ko gre mimo njih, zaničljivo mu obračajo hrbe možaki, plujejo v tla. Na mostu se vedno večje vpije. Može so že v ladjah, žene jim podajajo polne bisage. Juris stoji še med svojimi. Mati se naslanja nanj, brat in sestra mu stiskata roko, senjske sirote mu poljubujejo rob sukijice, mali vleček mu objemlje koleno. Milanišič in Frankol ga gledata.

"Pusti me, da se te nagledam, moj sin," joče Orlovička, ko se izviha sin iz njenega objema. "Nikdar več te ne vidim, moj sokol..."

"V bežjih rokah je to, mati," odgovarja Juris, se sklone k malemu dečku, ga vzame v naročje. Ali čustven priden, Jurček, počaka kuma! Princem ti sabljo, medenega konja, kopje..."

"Ne, medenega nočem, kume. Pravo sabljo na sek, pušo na pumf, živega konja prinesi, kum."

"Vse dobiš, moj Jurček," pravi Senjanin, izpusti dečka, se obrne k sestri, ki stoji kot ukopana ob njem. "Ubožica. Danes jo drži še pokoncu trdna volja, strah za njegovo usodo — a jutri? Ob bolni materi oboli še ona..."

"Zora," pravi junak mehko, "izročam ti mater..." Tebe bratu Ivo in ženini. Ne mislite, da vas zabim. Čul bom nad vami. Da vam preti kaj — dogovorjena so znamenja. Brat Ivo — ti si odšel v Senju. Tolazi mi mater... Zora... Še tri dni in na zemljo se spusti sveti večer... Pokrij po stari navadi mladenca Božično posebno mizo. Bršljanove vence oplešaj z zlatimi penami, nasuj jih z dragulji. Ne zabij žita, medu, soli. Da vam prinese mladi Božič novo sonce boljše sreče, da se vam nasmehe koleda... Božičnega gosta, Milanišiča, sprejmi z veseljem, Zora..."

Povečnega poslušala Zora brata, dvigne pri zadnji besedi oblačno oko, pogleda na Dogaresso, zardi. Tam stoji bočnici Foscar, pleme nit in lep. Sozljaj mu izraža pogled in kretnja. Ali čuti, sluti, kaj naroča brat sestri pri odhodu? Božičnega gosta, Milanišiča, sprejmi z veseljem...

Milanišič in Juris sledita Zorini misli. Ženin se zamrača, stiska nož...

"Zora, Zora," reče brat, "ne oziraj se na morje, v negotove daljave. Živi mirno v svojem domu — živi častno, ne zabi, da si Orlovičeva sestra..."

Venier holi oblastno po Dogaressi, reži na kapitana, daje povečanje, zmernja mornarje. Še je admiral. Hoče se mu, da podraži silovitega Senjanina sedaj, ko je izdru njegove nevarne bližine. Krmar opazuje na katero stran se napravljajo Uskoki, kako naravnajo jedra. Zdaj pojdejo: Njihov vojvoda je skočil v faljo in ravna jadro.

"Vase gospodstvo, svetli knez," kliče Venier raz krov Juris. "Častno spremstvo ti dam. Dovoli —"

na katero stran se obrne tvoja svetlost?"

"Morda vrnem tvoj obisk, svetli admiral," odgovarja Juris, potegne vrv... Na jamborju zaplola senjska zastava. Sveti Juris gazi z maza, grozi... V hipu se napno jadra, ladja za ladjo hiti za Jurisovo. Nepopisen vrš je pozdravil svetega Jurja.

Juris, ki jadra mimo Dogaressi se zakliče Venier: "Le pridi, obsejenjak!... Kdo je rojen za vrv, ji ne uteče..."

Dobro de Venieru, da more še žaliti prognanca, mu pokazati, da se ne boji beneški admiral senjskega razbojnika — pa grozno prebledi, najže se mu redki lasje, ko dvigne Juris, ko dvigne stopetdeset mož v ladjah roke, ko se dvigne nebroj pesti na obrežju, ko grmi proti nebu uskoška groznja:

"Čuvaj se senjske roke!"

Mraz gre Venieru po kosteh, zdi se mu, da je obsojen na smrt.

Urna Dogaressa, neukretne galije, slede gibčnim uskoškim ladjam. Kam! Proti Bage? Kaj hoče Uskok tam? Morda vodi Juris svoje čete v Turčijo, morda plove proti Carigradu? Španski kralj nabira vojsko, po Nemškem in Raskem bi radi sprejeli take vojake — a kam so namejeni razbojniki? Jih vabi Velebit, grozni goli orjak?

Ugiblje Venier, stoji nepremično pri rili, sledi z daljnogledom Uskokom. Razdalja med njimi in Benečani je vedno večja. Mrk hodi Foscar po krovu: kaj je treba slediti Uskokom? Težko čaka Cecilija poročila, Jurisvega pozdrava...

Foscarija ustavi vzklik straže na prvem jamborju, vzklik admiral, moštva. Pogleda na morje, razume: Uskoške ladje so izgubile pod obronki golega Velebita. Foscar se nasmehe.

XIII.

Belijo se jadra, rdeče bunde vihrajo v zraku, zastava sv. Jurja veje. Mimo Senja, mimo trdnjave sv. Marka na Čresu drče vetrnjake, kot lastavice, kot strele z neba.

Zastava na Nehaju pozdravlja, straža v Senju kliče... Razburjeni prihite Senjani. Z vzkliki radosti hite na stolpe. Oj, sokoli naš, bedni naši prognanci! Zdaj gredo Benečanom v svate... Ne bodo veseli kramarji jabelka, katero jim prinaša Senjanin.

Senjani vzklikajo, hite na stolpe. Zorin nežen obrazek zardi od veselja, hrepenenja. Njen brat se ne boji prognanstva. Njen brat se igra po svoji navadi z življenjem...

Hitro izginejo jadra z vidika. Solza prepodi žar veselja... "Ah!" vzdihne Zora Frankolu, ki stoji, gleda za ladjami, poslušala. "Ah, gospod stotnik! Juris gre mimo doma, ne sme vanj, ne sme pogledati bolne matere! Prognanec je! Za njim so se zaprla senjska vrata. Da pride, je tvoja dolžnost ustreliti ga. Nihče mu ne sme odpreti vrat, nihče mu ne sme postreči. Prognanec je, brez prava, brez doma. Kdor ga najde, kjer ga našel v nadvojvodovih deželah — ga sme ustreliti kot divjo zver v hosti..."

"Ne toži, Zora, ne kali vedrine svojih oči, ki plačejo že tako preveč... Prognanec ne sme priti v Senj — spoštovati mora postave. A ne bo dolgo — upaj, Zora — in senjska vrata se odpro prognancem. Prognati so hoteli tudi mene benečanski vrage iz Senja. Imenovan je že drug stotnik. Pa poganskemu gospodu se ne nudi med razburjenju Senjane... Zato je odredil svetli nadvojvoda, da ostanem začasno še pri svojih Uskokih. Zato upam, da bo skoro vse po starem. Zdaj je šele prvi mesec prognanstva. Dolgo ni miroval Juris po velebitških jamah... Ha, čuj! Vedel sem... Pri sv. Marku streljajo benečanski psi na naše fante. Pa vem, da so jim pokazali dolgi nos..."

Res je zaklela strelja v trdnjavi sv. Marka, zažgala šibo, sprožila top... "Prokleti gusarji! To vam bodi dobro jutro, ko ste se predramili, pokazali iz svojega skrivališča, kjer vas je iskal zaman naš admiral. Kamenček imate, ki vas dela nevidne, travo samotvoro, ki odpira vsaka vrata. Da vidimo, če ste res nevarni zoper kroglice in smrt..." Bumbum

— Iste velike kroglice šestdeset funtarice za vetrnjake. Pa vse plosknejo šumeč v vodo. Iz uskoških ladij se dvigajo pesti, zasmeh prihaja do benečanske posadke: "Vatle naj merijo, fige prodajajo. Benečani niso, da bi se merili z junaki." — "Prokleti Uskoki!" se jezi posadka, se križa. "Morda so vrage res zmenjeni s poglavarjem vragov. Otrke jedo — zato jim ne more nič ne kroglica, ne nož..."

Skozi jasno zimsko jutro hite vetrnjake mimo dragih domačih bregov. Razvesele se uskoške straže po gradovih, razvesele se ribiči, suhoborbarji in tržaški brodarji — prestrašijo se benečanski mornarji: "To je Juris — prognanec se vračajo!"

Iz Moščenice, iz Brčeca kličejo straže, kliče zapovednik: "Ustavite se, junaki. Pridite, pogrejte se. Mrzlo je jutro — dan dolg." Odmaja ponosni vodja v prvi jadrnici: "Kratek je dan, dolga pot onemu, ki gre za mashevanjem. Prognanec ne sme sprejemati gostoljublja — naprej, le naprej do Pulja, do Karina... Tam je blaga, tam je cekinov, uskoške sirote pa prezebujejo, stradajo. Prazen je Velebit. Siromašnemu seljaku ne jemlje Uskok ovce edinice, priiskuje so se nam ribe, predalec nam je na Turško. Dajte, Benečani, ki ste nas pregnali z doma — dajte nam vi žita, blaga — dajte nam svoje srčne krvi! Solze naših žena in mater, solze naših otrok plačajte, plačajte s krvjo, z imetjem!"

Na kamnu ob pupi gori ogenj, na grideh peče Vlatko osliče: meša turšično kavo, pogleduje obrežje, na levi Juris, ki je zatopljen v motrenje bregov. Kot da ni še nikoli videl Učke, nikoli oljčnikov, vinogradov, trdnjav, ki branijo obrežje, vasi, mest, ki se stiskajo za trdnjanskim zidom, — koč, hiš, ki stoje pogumno, izzivajo v gorski samoti. Kaj tako strmi vojvoda na bregove, kakšne sence se menjujejo na obrazu junakovem? Na obrazu, ki je zopet svež, ogorel od ledene Velebitove burje, na obrazu, v katerega je zaozvala strastna jeza, divja žalost globoke in boleste brazde.

Štiri tedne se ni bril, ne počesal vojvoda. Oblačil je škender, se spenjal s puško v roki po Velebitu. Sam. Štiri tedne so se držali prognanci v jami pod Velebitom, se vozili po skrivnih votlinah, zasledovali tok sladke vode po jamah, pritok morja, ki je našlo mimo rtov in greben pot v Velebitovo krilo. Štiri tedne so se dolgočasili prognanci, se zabavali z lovom na medveda in risa, pekli zajee, divje golobe, gosi, si pravili svoje čudne doživljaje, stare marje. Slana in sladka voda po jamah je polna rib. Prognanci pa niso lovili radi po jamskih vodah. Neznane pošasti stanujejo v njih. Velikanski kanjer ti prestreže s škarpami život, grozna sipa te oviže z jeklenimi rokami, grozovit zmag dahne vate...

Štiri tedne so prebili prognanci v jamah, po Velebitu, si želeli junaške zabave. Loviti, peči in kuhati, to je delo za ženske. Jeza na povzročitelje njihovega prognanstva je rastla dan za dnevom, je prekipela. "Vodi nas nad Benečane, vojvoda, solncece naše," so prosili Juris in draga mu je bila taka prošnja. Obril se je junak, oblekel kot na svatbo. — "Škoda je hastje in baržuna, svetli naš vojvoda, dragi naš knez. Škoda je sobolovke, dragega kamenja, zlate sablje. Krvava bo suknja, skrhan meč, ko se vrnejo z vselega plesa..."

"V svatbeni obleki se gre na svatbo," je rekel Juris, se nasmešnil sladkogorko: "ne veš, kje te zadene benečanska kroglica, ne veš kje padeš od benečanskega meča..."

"O Juris, ti solncece naše, kot snopje so padali krog tebe — ti si stal, močan, varen. Nisi mislil na smrt. Kaj so ti zdaj zastavila črna znamenja pot, kaj si dobil poročila z onega sveta? Mati, to veš, je ozdravela od veselja; drži jo up. Ni se oglasila tenjevka — mrtvaška ptica — ni se oglasil skovir na strehi tvoje hiše. Sestro rožico varuje brat, ženin. Pusti, junak, mračne misli, sedi k zajtrku, sedi k ognju. Ogrev se z vinom iz benečanskega sode, da se ti razvedri glava, okrepi desnica..."

(Dalje prihodnjič.)

Vrtnarji na Holandskem uporabljajo acetilinsko svetlobo v svojih rastlinjakih. Zatrjuje se, da upliva ta svetloba na rastline bolj, kakor pa solnčna svetloba.

Kako olajšati delo.

Delo olajšavajoče stvari kupujete: pisalne stroje, šivalne stroje itd. Ni treba hvaliti tako modrosti. Da pa svoje delo stalno olajšate in napravite izdatno, uživajte Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki vam razvedri duha in vas izpodbudi k delu. Očisti vam drob in odstrani vir zapeke, razdražljivosti, nespečnosti, splošne slabosti in toposti. Cena \$1.00. V lekarnah. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.

Se toplo priporoča Slovincem v Waukegan in okolici.

DRUŠTVQ "MARIJE SEDEM ŽA LOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., ALLEGHENY, PA.

Ima svoje redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St. Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1916:

Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempush, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Nikolaj Prokšelj, 572 Butler St., Etna, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Syber, 825 Lockal St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Člani so sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji.

Slovinci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj obenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašiti pri II. tajniku Josip Gangl, 5110 Butler street, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbol in ravno tako zopet do ozdravi.

V blagohotno uvaževanje!

S tem naznanjam onim številnim cenj. odjemalcem, kateri so zadnji čas naročili pri tvrdki A. Horvat kranjsko importirano slivovko, da mi je sedaj iste zmanjkalo in se je sedaj ne more več dobiti iz starega kraja.

Denarja od sedaj naprej ne bom pošiljal več nazaj za naročeno slivovko; pač bom pa poslal vsem tistim odjemalcem namesto nje kranjski importirani brinjevec ali tropinovec, katerega imam še dosti v zalogi.

Moja tvrdka je edina samostojna te vrste v Ameriki. Jaz prodajem blago tudi ceneje, kakor katera druga tvrdka in to vsled tega, ker opravljam večinoma sam vse posle. Star pregovor pravi: Kjer drugi delajo, drugi vzamejo, tega pa ni pri meni.

Posebno se toplo priporočam cenj. slovenskim gostilničarjem, katerih jaz ne morem osebno obiskat, da naj se sami obrnejo pisмено name, kar bode v Vašo lastno korist.

ANTON HORWAT, importer in trgovec z žganjem na deholo.

Telefon: Canal 2974.

1827 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj.

POSKUSITE

zaboj najboljšje pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

Pod narodnim vladnim nadzorstvom.

Ustanovljena
leta 1857

Nacionalizirana
leta 1864

Skupno premoženje nad \$7,500,000.00

Tekom zadnjih devet in petdeset let je kazala **First National Bank of Joliet** (Prva Nacionalna Banka v Jolietu) vedni napredek do današnjega dneva, tako da je sedaj **dvakrat tako velika, kakor kaka druga banka v Jolietu**. Stopite z nami v kupčijo ali zvezo in mi Vam bomo dali z veseljem

3% obresti pri hranilnih ulogah.

Vas sorojak in član g. Wm. STANFEL, ali kateri izmed drugih naših uradnikov, Vas bo z veseljem sprejel in pozdravil v naši banki.

Hranilne uloge se odvarjajo lahko že z \$1.00 ali več.

"Člani Federalnega Rezervnega Sistema"

FIRST NATIONAL BANK
Najstarejša in najmočnejša banka v Jolietu.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU

pošilja sedaj denar v stari kraj tudi
PO POŠTI IN PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Brzojavne pošiljave dospo sedaj v kraj približno tekom 5 do 7 dni.

100 Kron velja \$13.--

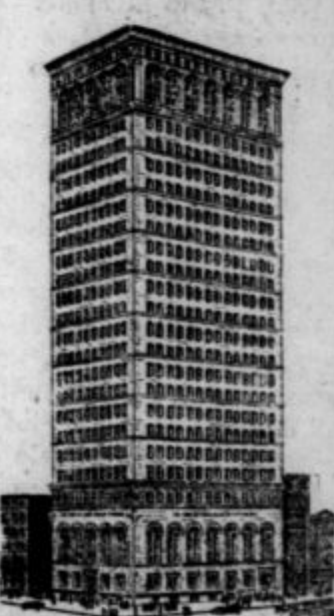
Ceni za krone treba še pridati stroške za brezlično brzojavko, ki se ravna po naslovu. Najbolje pošljite okoli \$4 ali več, in kar preostane, se Vam povrne.

Pošiljajte okroglo vsote, kakor K 100, 200, 500, 1000 itd.

Brž ko dospe brzojavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK
Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

USTANOVljena L. 1852.

Lastno poslojce.